

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

POLİTİKA BELGELERİNDE EĞİTİM

T.C.
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI
STRATEJİ GELİŞTİRME BAŞKANLIĞI

POLİTİKA BELGELERİNDE EĞİTİM

SUNUŞ

Kamusal ihtiyaçlar ve mevcut kaynaklar dikkate alındığında kamu idarelerinin faaliyetlerini planlı bir şekilde yerine getirmeleri önem arz etmektedir. 1961 Anayasası'nın uygulamaya konulmasıyla birlikte kalkınma ile planlama birlikte düşünölmeye başlanmış ve kalkınma uygulamalarının bir plan dâhilinde gerçekleştirilmesi mecburi tutulmuştur. Anayasanın 129. maddesindeki "İktisadî, sosyal ve kültürel kalkınma plâna bağlanır. Kalkınma bu plâna göre gerçekleştirilir." hükmü ile de kalkınma uygulamalarının anayasal bir zeminde ve bir plan dâhilinde gerçekleştirilmesi zorunluluk kazanmıştır.

Kamu yönetimi ve kamu mali yönetimi reformları çerçevesinde kamu idarelerinde uygulanmakta olan plan ve program; kamunun orta ve uzun vadede odaklanmak istediği önceliklerin belirlenmesi, makro düzeyde bütçe hazırlama ve uygulama sürecinde mali disiplinin sağlanması, kaynakların stratejik önceliklere göre dağıtılması ve etkin kullanılıp kullanılmadığının izlenmesi ile bunun üzerine kurulu bir hesap verme sorumluluğunun geliştirilmesine temel teşkil etmektedir.

Planlı hizmet sunumu, politika geliştirme, belirlenen politikaları programlar ve bütçelere dayandırma ile uygulamayı etkili bir şekilde izleme, değerlendirmelerini sağlamaya yönelik temel bir araç olarak benimsenen planlama; kamu mali yönetimine etkinlik kazandırmakta, kamu idarelerinin kurumsal misyonlarını yerine getirmeye yardım etmekte diğer yandan da kurumsal kültür ve kimliklerinin gelişimi ile güçlendirilmesine destek olmaktadır.

Varlık sebebi vatandaşlarımızın eğitimi olan Bakanlığımızın "Nitelikli eğitim kadromuzla uluslararası standartlardaki programlar çerçevesinde, tüm farklılıkları dikkate alarak bireylerin zihinsel, bedensel, sosyal ve Türkçe dil gelişimini destekleyen, ölkemizin ihtiyaç duyduğu iş gücünü karşılayan, becerileri ölçen yeni bir eğitim sistemi ile millî, manevi ve kültürel değerlerine bağli, sağlıklı nesiller yetiştirmek." misyonundan hareketle "İstiklalden istikbale, Türkiye Yüzyılı'nı inşa edecek nesiller yetiştirmek." vizyonuna ulaşmak amacıyla ulusal düzeydeki kalkınma planı, orta vadeli program, Cumhurbaşkanlığı programı ve stratejik planda eğitim politikalarında izlenecek temel politika ve ilkeler belirlenmiştir.

Toplumsal refah düzeyinin artırılması ve kalkınmanın sağlanması açısından ölkemiz sermayesinin en değerli kaynakları arasında yer alan eğitim unsurlarının planlanması ve diğer kaynaklar ile bütünleşik bir biçimde eğitim konusunun ele alınması elzemdir. Toplumların kalkınmasında doğal kaynaklar, emek, sermaye gibi üretim faktörlerinin bir araya getirilmesi ve kullanılması becerisi insan faktörüne bağli bir çabadır ki; beşeri sermaye olarak kabul ettiğimiz bu beceri de bireylere eğitim yoluyla kazandırılmaktadır.

Bu çalışmada; eğitim alanında yapılacak çalışmalara rehberlik edecek, ulusal üst politika belgeleri niteliğinde önemli belgeler olan On İkinci Kalkınma Planı, Orta Vadeli Program (2024-2026), 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı ve Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nda eğitime ilişkin belirlenen politika, amaç, hedef, strateji ve tedbirler tek bir belgede birleştirilerek başta uygulayıcılar olmak üzere bütün eğitim paydaşlarının istifadesine sunulmuştur. Bu belge, ölkemizin Türkiye Yüzyılı hedeflerine ulaşmasında katkı sunacak Bakanlığımız merkez ve taşra teşkilatı için yol gösterici nitelikte olacaktır.

Strateji Geliştirme Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

SUNUŞ	4
Kalkınma Planları	9
On İkinci Kalkınma Planı'nın (2024-2028) Kapsamı ve Eksenleri	9
On İkinci Kalkınma Planı'nda (2024-2028) Eğitim	11
Orta Vadeli Programlar	43
Orta Vadeli Program'da (2024-2026) Eğitim	43
Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları	51
2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda Eğitim	51
Stratejik Planlar	73
Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı	73

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI | 100
KURUMSAL YAKLAŞIM

Türkiye

Türkiye

ON İKİNCİ KALKINMA PLANI (2024-2028)

Kalkınma Planları

Kalkınma; bir ülkenin gelir seviyesinin ve toplumsal refahın artırılması; bu kapsamda orta ve uzun vadeli ekonomik, sosyal ve kültürel politikaların belirlenerek gerekli yapısal değişikliklerin gerçekleştirilmesidir. Kalkınma planlarında sürdürülebilir bir kalkınma stratejisi doğrultusunda milletin istek ve ihtiyaçlarının da göz önünde tutularak müreffeh seviyeye ulaşılması hedeflenmektedir. Planlarda genel anlamda hızla artan nüfus, sanayileşme ve teknolojik gelişmeler, gelir dağılımı eşitsizliği, dış borçlanma, hızlı kentleşmeye ve kırdan kente göçe bağlı olarak bölgesel gelişmişlik farkları, altyapı (enerji, ulaşım, haberleşme) yetersizliği, işsizlik ve istihdam yetersizliği gibi konularda yaşanan sorunların çözüme ulaştırılması amacıyla çeşitli alanlarda politikalar ile hedefler belirlenerek gerekli çalışmaların yürütülmesi planlanmaktadır.

Kalkınma planları; 30/10/1984 tarihli ve 3067 sayılı Kanun gereğince, beş yılda bir hazırlanmakta ve Türkiye Büyük Millet Meclisi onayıyla yürürlüğe girmektedir. 1963 ve 2024 yılları arasında 12 kalkınma planı hazırlanmıştır. Bu süreçte yer alan planlar Devlet Planlama Teşkilatı (Birinci-Dokuzuncu Planlar), Kalkınma Bakanlığı (Onuncu Plan) ve Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı (On Birinci Plan ve On İkinci Plan) tarafından hazırlanmıştır. Kalkınma planlarının hazırlık aşamasında kamu kesimi, özel kesim ve sivil toplum kesimi temsilcileri ile akademik çevrelerin bir araya geldiği Özel İhtisas Komisyonları ve Çalışma Grupları tarafından gerekli çalışma ve araştırmalar gerçekleştirilmektedir.

On İkinci Kalkınma Planı'nın (2024-2028) Kapsamı ve Eksenleri

Geçtiğimiz yüzyılda iktisadi ve sosyal alanda kalkınma aracı olarak yaygın bir biçimde kullanılan planlama yaklaşımı, 1990'lardan itibaren güçlenen serbestleşme yaklaşımına rağmen önemini korumuş, küresel finans kriziyle birlikte kamunun rolünün piyasa ekonomilerinde dahi farklı bir bakış açısıyla artmasıyla daha da güçlenmiştir. Bu çerçevede uluslararası ve ulusal düzeydeki planların yanı sıra sektörel ve tematik planlama çalışmaları günümüzde artan bir biçimde önemini korumakta, pek çok ülke ve uluslararası kuruluş iddialı hedefler ortaya koyarak değişen şartlara göre güncellenen temel yol haritalarını belirlemektedir. Ülkemizde de kalkınma planları, Türkiye'nin 60 yıllık planlama deneyimiyle dünyadaki eğilimleri, risk ve belirsizlikleri dikkate alarak ve kaynaklarını en iyi biçimde kullanarak potansiyelini daha yüksek seviyelere taşıyabileceği, orta ve uzun vadede küresel düzeyde etkili bir aktör olma hedeflerini içeren temel politika belgesi niteliğini korumaktadır.

Son dönemde küresel ve bölgesel düzeyde yaşanan jeopolitik gerilimler ve ekonomik dalgalanmalar, küresel tedarik zincirinde meydana gelen kırılmalar, Covid-19 salgını, afetler ile su, gıda ve enerji krizleri ülkemizin de kalkınma sürecini ve toplumsal refahını çeşitli açılardan etkileyerek yeni risk ve belirsizlikleri beraberinde getirirken değişen koşullara uyum sağlayan dinamik ve esnek planlama yaklaşımına olan ihtiyacı artırmıştır. Bu süreç aynı zamanda genç ve dinamik nüfusu ile enerji koridorları ve önemli yolların kavşağındaki stratejik konumu başta olmak üzere ülkemize potansiyelini daha etkin kullanabileceği önemli fırsatlar sunmaktadır.

Bu kapsamda, Cumhuriyetin yeni yüzyılında, 2053 vizyonu çerçevesinde uzun vadeli bir perspektifle tasarlanan On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028), milletimizin temel değerlerini ve beklentilerini esas alarak kalkınma hedeflerimize ulaşılmasını sağlayacak kapsamlı bir yol haritası olacak, ülkemizin muasır medeniyetler seviyesinin üzerine çıkarılması temel hedefimiz olmaya devam edecektir.

On İkinci Kalkınma Planı "Türkiye Yüzyılında çevreye duyarlı, afetlere dayanıklı, ileri teknolojiye dayalı yüksek katma değer üreten, geliri adil paylaşan, istikrarlı, güçlü ve müreffeh bir Türkiye" vizyonuyla hazırlanmıştır. Bu vizyon doğrultusunda yeşil ve dijital dönüşümü odağa alan, sanayi sektörünün tarım ve hizmetler sektörleriyle bütünleşik olarak başat rol üstlendiği, ülkemizin dünya ticaretindeki konumunun güçlendiği, kaliteli finansman imkânlarının sağlandığı, azami istihdam oluşturan istikrarlı bir büyüme modeli uygulanacaktır.

On İkinci Kalkınma Planı, ülkemizin sürdürülebilir kalkınma sürecinin stratejik bir yaklaşımla yönetilmesini teminen mevcut kaynakların verimli kullanılması, orta ve uzun vadede artırılması ile ekonomik ve sosyal açıdan en fazla katma değer üreten alanlara yönlendirilmesi için yol gösterici bir işlev üstlenecektir.

Kalkınma Planı toplumun tüm kesimleri için uzun vadeli bir perspektif ve hedef birliği sağlamaya hizmet edecektir. Kalkınma sürecinde insan odaklılık, katılımcılık, kapsayıcılık, hesap verebilirlik ve şeffaflık ilkelerini esas alan bütüncül bir yaklaşım izlenecektir.

On İkinci Kalkınma Planı; “istikrarlı büyüme, güçlü ekonomi”, “yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim”, “nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum”, “afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre” ve “adaleti esas alan demokratik iyi yönetim” olmak üzere beş ana eksen oluşturulmuştur.

“İstikrarlı büyüme, güçlü ekonomi” ekseninde para, maliye ve gelirler politikaları ile bu politikaları güçlendirecek makroekonomik hedeflere ilişkin temel çerçeve, politika ve prensiplere yer verilmektedir.

“Yeşil ve dijital dönüşümle rekabetçi üretim” ekseninde başta öncelikli sektörler ile gelişme alanları olmak üzere üretimde yeşil ve dijital dönüşümün gerçekleştirilmesiyle ekonomide rekabetçilik ve verimlilik artışı sağlanarak refah artışına katkı sağlayacak politikalar yer almaktadır.

“Nitelikli insan, güçlü aile, sağlıklı toplum” ekseninde kapsayıcı büyüme yaklaşımı çerçevesinde beşeri sermayenin güçlendirilmesi ve refahın toplumun tüm kesimlerine yaygınlaştırılmasına yönelik politikalar ele alınmaktadır.

“Afetlere dirençli yaşam alanları, sürdürülebilir çevre” ekseninde yerleşim yerlerinin ve toplumun afetlere karşı dirençliliğinin artırılması, çevrenin korunması, şehirlerde ve kırsal alanlarda yaşam kalitesinin iyileştirilmesi ile bölgeler arası gelişmişlik farklarının azaltılmasına yönelik politikalar yer verilmektedir.

“Adaleti esas alan demokratik iyi yönetim” ekseninde ise hukukun üstünlüğü ve hukuk devleti ilkeleri gereğince adalet ve güvenlik hizmetlerinin etkinleştirilmesi, sivil toplumun güçlendirilmesi ve iyi yönetim anlayışı çerçevesinde kamuda stratejik yönetim ve veriye dayalı politika oluşturma kapasitelerinin artırılmasına yönelik politikalar ele alınmaktadır.

On İkinci Kalkınma Planı, Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığının koordinasyonunda katılımcı bir yaklaşımla kamu kesimi, özel kesim, sivil toplum temsilcileri ile akademik çevrelerin katkılarıyla hazırlanmıştır. Plan hazırlık çalışmaları çerçevesinde 9/6/2022 tarihli ve 2022/10 sayılı Cumhurbaşkanlığı Genelgesiyle 60 özel ihtisas komisyonu ve 27 çalışma grubu oluşturulmuş, bu kapsamda gerçekleştirilen toplantılara yaklaşık 8.500 kişi katılım sağlamıştır. İnternet üzerinden gerçekleştirilen “vatandaş anketi” yoluyla 43 bin kişiyi aşkın katılımcıdan Plan önceliklerine dair görüş ve öneriler alınmıştır. Ayrıca Plan metninin oluşturulmasında, 60 yılı aşkın planlama deneyiminden, sivil toplum kuruluşları (STK), akademisyenler, özel sektör temsilcileri ile bakanlıklar başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarıyla yapılan istişare toplantılarının sonuçlarından yararlanılmıştır.

Yürütmenin etkin ve hızlı karar alma mekanizmaları aracılığıyla On İkinci Kalkınma Planının etkili bir şekilde hayata geçirilmesi sağlanacaktır. Kamu idareleri Planın amaç, hedef, ilke ve politikaları çerçevesinde kendi görev alanlarına ilişkin politika ve tedbirlerin uygulanmasından sorumlu olacaktır.

On İkinci Kalkınma Planı, kamu idarelerine önceliklerini belirlemede yön verecek bir politika seti sunmaktadır. Planda öngörülen politika ve tedbirlerin etkin bir şekilde uygulanması amacıyla orta vadeli programlar, Cumhurbaşkanlığı yıllık programları, bölgesel ve sektörel stratejiler ile kurumsal stratejik planlar Kalkınma Planı esas alınarak hazırlanacaktır. Kalkınma Planı bütçe sürecinde kaynak tahsisi açısından orta vadeli programlar için temel çerçeveyi oluşturacak; kamu idareleri yatırım ve cari harcamalarını, kurumsal ve hukuki düzenlemelerini Planda öngörülen hedef ve politikaları dikkate alarak gerçekleştirecektir.

On İkinci Kalkınma Planı'nda (2024-2028) Eğitim

Ülkemizin küresel bir güç merkezi olması yolunda atılacak adımların stratejik çerçevesini oluşturacak 2053 Vizyonu doğrultusunda hazırlanan ve uzun vadeli hedeflerimizi sürdürülebilir kalkınma yaklaşımı ile daha da ileriye taşıyacak olan On İkinci Kalkınma Planı (2024-2028) Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığı koordinasyonunda tüm kurum ve kuruluşların katkılarıyla hazırlanmış 01 Kasım 2023 tarihli ve 32356 sayılı Resmî Gazete'de (1. Mükerrer) yayımlanmıştır.

Bu belgede eğitimin amaç ve hedefi 658, 659 ve 660. maddelerde sırasıyla şu şekilde belirlenmiştir: *“Tüm bireylerin kapsayıcılık ilkesi esasında nitelikli bir eğitime ve hayat boyu öğrenme imkânlarına eşit şartlarda erişimi sağlanarak akademik, sosyal ve mesleki becerilerinin uluslararası standartlara uygun bir şekilde geliştirilmesi, analitik düşünme, finansal okuryazarlık, işbirlikçi çalışma ve liderlik alanlarında yetkinlik sahibi olmalarının sağlanması, millî, manevî, ahlaki, insani ve toplumsal değerleri içselleştirmiş, ait olduğu aile ve topluma karşı sorumluluk sahibi olarak yetişmeleri temel amaçtır.”*

Erken yaşlarda bireylerin yetenek ve kapasitelerinin keşfedilerek bilim, teknoloji ve mesleki kariyer alanlarında uygun kabiliyetleri geliştirebileceği alanlara yönlendirilmesi, ayrıca kişisel ilgi alanları dikkate alınarak kültür, sanat, spor ve dil yetkinlikleri kazandırılarak genç yaşta belirli alanlarda beceri sahibi, üretken ve sosyal birer vatandaş olarak toplumsal iş bölümünde yer almalarının sağlanması hedeflenmektedir.

Kalite ve sonuç odaklı bir yönetim anlayışıyla ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda evrensel bilgi üretimine katkı sunacak yetkinlikte akademik kadroların ve nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini hedef alan, uluslararası öğrenciler ve alanında başarılı akademisyenler için üniversitelerimizi çekim merkezi haline getirecek yenilikçi ve rekabetçi bir yüksekokul sistemi oluşturulması amaçlanmaktadır.

On İkinci Kalkınma Planı'nda başta “Eğitim” başlığı altında olmak üzere Bakanlığımızla ilgili olduğu değerlendirilen; Yurtiçi Tasarruflar, Mali Piyasalar, İmalat Sanayii, Otomotiv, Turizm, Girişimcilik ve KOBİ'ler, Fikri Mülkiyet Hakları, Ticaretin ve Tüketicinin Korunmasının Geliştirilmesine Yönelik Hizmetler, Eğitim, Çocuk, Gençlik, Engelli Hizmetleri, Sosyal Hizmetler, Sosyal Yardımlar ve Yoksullukla Mücadele, Gelir Dağılımı, Kültür ve Sanat, Spor, Nüfus ve Yaşlanma, Uluslararası Göç, Yurt Dışında Yaşayan Türkler, Afet Yönetimi, Sivil Toplum, Kamuda Stratejik Yönetim, Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği İstihdam başlıkları altında Bakanlığımızın sorumlu, ilgili ya da ilişkili olduğu politika ve tedbir maddeleri tabloda sunulmuştur. Bakanlığımızın sorumlu olduğu 119 tedbir maddesi, işbirliği içerisinde gerçekleştireceği 116 tedbir maddesi yer almaktadır.

ON İKİNCİ KALKINMA PLANI
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI'NIN SORUMLU OLDUĞU
AMAÇ, HEDEF, POLİTİKA VE TEDBİRLER

POLİTİKA	TEDBİR ADI
YURTIÇİ TASARRUFLAR	
350. Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları arasında yer alan sorumlu üretim ve tüketim davranışlarının (SKA 12) toplumda yaygınlaştırılması özendirilecektir.	350.1. Sorumlu tüketimin unsurları olan enerji ve su tasarrufu, atığı azaltma, dayanıklı ve sürdürülebilir ürün kullanımı, geri dönüşüm, ikinci el ürün satın alma, tamir etme, yürüyüş, bisiklet ve toplu taşıma kullanımını artırmaya yönelik tüketim davranışlarının yaygınlaştırılması sağlanacaktır.
	350.2. Sürdürülebilir üretim ve tüketim davranışlarının kazandırılmasına yönelik eğitimler müfredata ve kamu kurumları ile özel sektör bünyesindeki programlara dâhil edilecektir.
352. Finansal okuryazarlığın artırılması ve finansal tabana yayılma amacıyla hane halkı ve firmalarda tasarruf yapma farkındalığı sağlanacak ve finansal tasarruf araçlarına, aile bütçesi ve risk yönetimine yönelik bilgi düzeyi dijital platformlar da kullanılarak artırılabilecektir.	352.3. Finansal okuryazarlık içeriği ilk ve orta öğretim müfredatına yansıtılacaktır.
	352.4. Gençlerin ve çocukların tasarruf ve yatırım konularında bilinç düzeylerinin artırılması amacıyla sosyal medya dâhil olmak üzere iletişim araçlarından ve rol modellerden faydalanılacaktır.
İMALAT SANAYİİ	
432. İmalat sanayiinin ikiz dönüşüm çerçevesinde ihtiyaç duyduğu nitelikli beşeri sermayenin geliştirilmesi sağlanacaktır.	432.1. Mesleki eğitimde kamu-özel sektör iş birliğinin artırılması, meslek liseleri ve meslek yüksekokullarının yönetiminde özel sektörün daha etkin rol alması sağlanacaktır.
OTOMOTİV	
473. Otomotiv sanayiine yönelik işgücü niteliğinin artırılması sağlanacaktır.	473.1. Müfredatın ve eğitim yöntemlerinin günümüz teknolojik gerekliliklerine uygun şekilde güncellenmesi sağlanacak, özel sektörün ülke rekabetçiliğine destek olacak şekilde yürüteceği programlar desteklenecektir.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
TURİZM	
525. Rekabetçi ve hızla değişen talebi karşılayabilen bir turizm sektörü için hizmet kalitesi iyileştirilecektir.	525.3. Mesleki eğitim müfredatı sektörün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlenecektir.
	525.4. Turizm sektörünün ihtiyacı olan nitelikli ara eleman ihtiyacının karşılanmasına yönelik uygulamalı eğitim programları geliştirilerek sürdürülecektir.
GİRİŞİMCİLİK VE KOBİ'LER	
559. KOBİ'lere yönelik beşeri sermaye güçlendirilecektir.	559.2. Örgün eğitimdeki girişimcilik müfredatı finansal okuryazarlık, mevzuat bilgisi, dijital teknolojiler, e-ticaret, pazarlama gibi konulardaki ihtiyaçlar dikkate alınarak gözden geçirilecek, uygunluk değerlendirmesine imkân sunan uygulamalı girişimcilik eğitimleri yaygınlaştırılacaktır.
	559.3. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılacak mesleki eğitim merkezleri ve meslek liselerinin yer seçiminde OSB'ler öncelikli olarak değerlendirilecektir.
FİKRİ MÜLKİYET HAKLARI	
565. Toplumda fikri mülkiyet bilincinin artırılması ve yayılması sağlanacak, hedef odaklı eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır.	565.5. Çocuklarda ve gençlerde telif hakları bilincinin oluşturulması için ilköğretim ve ortaöğretim müfredatına telif haklarına yönelik içerik eklenecektir.
	565.6. Çocukların erken yaşlarda yenilikçi düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik çizgi film ve eğitici içerikli bilgisayar oyunları geliştirilecektir.
	565.7. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurumlarda görev yapan idareci ve öğretmenlerin fikri mülkiyet bilgi düzeyini artırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.
TİCARETİN VE TÜKETİCİNİN KORUNMASININ GELİŞTİRİLMESİNE YÖNELİK HİZMETLER	
621. Tüketicinin korunmasıyla ilgili mevzuat gözden geçirilecek, hassas tüketici gruplarına özel önlemler getirilecek ve uygulamalar iyileştirilecektir.	621.8. İlköğretim müfredatına bilinçli tüketici dersi konularak öğrencilerin erken yaşlarda tüketici hakları konusunda bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
EĞİTİM	
<p>Amaç 658. Tüm bireylerin kapsayıcılık ilkesi esasında nitelikli bir eğitime ve hayat boyu öğrenme imkânlarına eşit şartlarda erişimi sağlanarak akademik, sosyal ve mesleki becerilerinin uluslararası standartlara uygun bir şekilde geliştirilmesi, analitik düşünme, finansal okuryazarlık, işbirlikçi çalışma ve liderlik alanlarında yetkinlik sahibi olmalarının sağlanması, millî, manevi, ahlaki, insani ve toplumsal değerleri içselleştirmiş, ait olduğu aile ve topluma karşı sorumluluk sahibi olarak yetişmeleri temel amaçtır.</p>	
<p>Amaç 659. Erken yaşlarda bireylerin yetenek ve kapasitelerinin keşfedilerek bilim, teknoloji ve mesleki kariyer alanlarında uygun kabiliyetleri geliştirebileceği alanlara yönlendirilmesi, ayrıca kişisel ilgi alanları dikkate alınarak kültür, sanat, spor ve dil yetkinlikleri kazandırılarak genç yaşta belirli alanlarda beceri sahibi, üretken ve sosyal birer vatandaş olarak toplumsal iş bölümünde yer almalarının sağlanması hedeflenmektedir.</p>	
<p>Amaç 660. Kalite ve sonuç odaklı bir yönetim anlayışıyla ülkemizin ihtiyaçları doğrultusunda evrensel bilgi üretimine katkı sunacak yetkinlikte akademik kadroların ve nitelikli insan gücünün yetiştirilmesini hedef alan, uluslararası öğrenciler ve alanında başarılı akademisyenler için üniversitemizi çekim merkezi haline getirecek yenilikçi ve rekabetçi bir yükseköğretim sisteminin oluşturulması amaçlanmaktadır.</p>	
<p>661. Çocukların kaliteli, evrensel, ücretsiz ve okul öncesi eğitime erişimlerinde fırsat eşitliği sağlanacaktır.</p>	<p>661.1. Okul öncesine erişimin artırılması için gerekli fiziki ve beşeri altyapı sağlanacaktır.</p>
	<p>661.2. Kaliteli okul öncesi eğitime erişimi kolaylaştırmak üzere ekonomik ve sosyal gelişmişlik düzeyleri dikkate alınarak öncelikli bölge ve ailelerin ihtiyaçları için farklı modeller üzerinde çalışmalar yürütülecektir.</p>
	<p>661.3. Hayırseverlerden ve özel sektörden gelen desteklerin öncelikle okul öncesi eğitim alanına yönlendirilmesi teşvik edilecektir.</p>
	<p>661.4. Okul öncesiyle ilgili kalite standartları belirlenecek, izleme ve değerlendirme sistemi geliştirilecektir.</p>
<p>662. Çocukların ruhsal ve bedensel gelişimlerini gözetken, çocuk güvenliğini ve çocuğun iyi olma halini destekleyen eğitim ortamları sağlanacak, eğitim dışına çıkma ve okuldan kopma riski bulunan öğrencilere yönelik önleyici mekanizmalar oluşturulacaktır.</p>	<p>662.1. Özel eğitime gereksinim duyan bireylerin eğitimi için beşeri ve fiziki imkânlar artırılabilecektir.</p>
	<p>662.2. Çocuğun iyi olma halini destekleyecek mekanizmalar ve standartlar oluşturularak okullar bu standartlar çerçevesinde izlenecektir.</p>
	<p>662.3. Okullarda bilim, kültür, sanat ve spor faaliyetleri ile sosyal etkinlikler artırılabilecektir</p>
	<p>662.4. Okuldan kopma riski olan çocukların eğitim sistemi içerisinde kalmaları ve eğitim dışına çıkan çocukların yeniden eğitim sistemine döndürülmesi için öğrencilerin sosyal ve akademik becerilerini izleyen takip mekanizması oluşturulacak, bu takip mekanizması aracılığıyla riskleri önleyici tedbirler aile ve okul iş birliğiyle alınacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>663. Öğrenciler arasındaki başarı farkı ile okullar arasındaki nitelik farkı azaltılacak, tüm okullarda nitelikli ve kapsayıcı eğitim hizmet sunumu sağlanacak, bu amaçla insan kaynağının niteliği artırılacak ve eğitim sürecinin önemli bir parçası olan ailelerin bu kapsamda daha fazla katkı sağlamalarına yönelik eğitim faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır.</p>	<p>663.1. Okul bazlı performans değerlendirme sistemine geçilerek düşük seviyede gelişim gösteren okulların okul gelişim düşüklüğünün nedeni analiz edilerek gerekli önlemler alınacaktır.</p>
	<p>663.2. Uygulanan telafi edici ve destekleyici yetiştirme programları için etkin izleme ve değerlendirme sistemi kurulacak, bu programlar öğrenci ihtiyaçlarını dikkate alacak şekilde yeniden yapılandırılacaktır.</p>
	<p>663.3. Her öğrencinin akademik ve sosyal faaliyetlere ilişkin kaydının tutulduğu ve öğrenme sürecinin kademeler arasında izlenmesini sağlayan e-öğrenci dosyası oluşturulacaktır.</p>
	<p>663.4. Destekleme programlarına öğrenci yönlendirmeleri etkin hale getirilecek ve bu yönlendirmelerde öğrencilerin duygusal ve sosyal gelişim alanları dikkate alınacak, destekleme programlarının erken yaşlarda da uygulanması sağlanacaktır.</p>
<p>664. Kaliteli eğitime erişimde fırsat eşitliği sağlanacaktır.</p>	<p>664.1. Okul dışındaki çevresel faktörler kaynaklı farklılıkların, nitelikli eğitime erişimdeki etkisinin giderilmesi için verilen eğitim destekleri ve burslar hedefli programlar şeklinde uygulanacak, bu desteklerin nitelikli eğitime erişim üzerindeki etkisi analiz edilecektir.</p>
	<p>664.2. Kız çocuklarının eğitime katılımları, devamlılıkları ve eğitimlerini tamamlamalarını engelleyen faktörler analiz edilerek okul terklerinin önlenmesi, okul kayıt, devam ve tamamlanma oranlarının artırılmasına yönelik program, proje ve uygulamalar geliştirilecektir.</p>
	<p>664.3. Fiziki mekân ihtiyacı olmayan bölgelerde hayırseverlerin yaptıkları finansal katkıların eğitim destekleri, öğretim materyalleri gibi cari harcamalara yönlendirilmesi sağlanacaktır.</p>
<p>665. Bireyin gelişimini temel alan ve uzun vadeli öğrenme sürecini de içeren ölçme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır.</p>	<p>665.1. Ölçme ve değerlendirme sistemi yeterlilik temelli olarak eğitimin tüm kademelerinde yapılandırılacaktır.</p>
	<p>665.2. Ölçme ve değerlendirmede bilgi ve iletişim teknolojileri aktif olarak kullanılacaktır.</p>
	<p>665.3. Ulusal izleme araştırmaları için mevzuat altyapısı oluşturulacaktır.</p>
	<p>665.4. Türkçenin doğru ve güzel kullanımını geliştirmek amacıyla dört temel becerinin değerlendirilmesine yönelik ölçme araçları geliştirilecektir.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>666. Eğitim sistemi olağanüstü durumlara karşı daha dayanıklı ve esnek bir yapıya kavuşturulacaktır.</p>	666.1. Bireyselleşmiş öğrenme sistemi etkin hale getirilecek, uzaktan eğitim altyapısı iyileştirilecektir.
	666.2. Olağanüstü durumlarda eğitimin kesintiye uğramasının öğrenme kayıpları üzerindeki etkisini telafi edici çalışmalar yürütülecektir.
	666.3. Uygulamalı eğitimde ölçme ve değerlendirmenin olağanüstü durumlarda sürdürülebilir kılınması için metotlar çeşitlendirilecek, iş başı eğitim ve uygulamaya dayalı sınavların dijital ortamda gerçekleştirilmesi sağlanacaktır.
<p>667. Eğitimde teknolojinin doğru kullanımı sağlanacak, teknoloji okuryazarlığı artırılacak ve teknoloji kullanımından kaynaklı eşitsizlikler azaltılacaktır.</p>	667.1. Okullarda fiber altyapı ve etkileşimli tahta kullanımı yaygınlaştırılacaktır.
	667.2. Öğrencilerin ve öğretmenlerin dijital becerileri geliştirilecek, doğru teknoloji kullanımı için Eğitim Bilişim Ağı (EBA) ve Öğretmen Bilişim Ağı (ÖBA) gibi dijital platformlar üzerinde eğitimler verilecektir.
	667.3. Öğretmen eğitiminde kullanılan dijital içerikler zenginleştirilecektir.
<p>668. Öğretmen yetiştirme ve geliştirme süreci; mesleğe kabulden önceki eğitimden başlanarak mesleğe kabul, mesleki gelişim ve kariyer gelişimi gibi tüm aşamaları, ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden yapılandırılacak, böylece öğretmenlik mesleğinin niteliği ve toplumsal statüsü güçlendirilecektir.</p>	668.1. Öğretmenlerin mesleki gelişiminde nitelik ve niceliği artırmak için mesleki gelişim toplulukları, okul temelli mesleki gelişim, öğretmen-yönetici hareketlilik programları gibi yeni yaklaşımları da içeren iş birliğine dayalı, planlı, erişilebilir, sürdürülebilir, izlenebilir ve mesleki uygulamalar ile bütünleşik bir model geliştirilecektir.
	668.2. Öğretmenlik kariyer basamaklarında uzman öğretmenlik ve başöğretmenliğe geçişte hazırlanan eğitim programlarının içeriği, mesleki gelişmelerin yanı sıra uluslararası gelişmeleri içerecek şekilde geliştirilerek öğretmenlerin uygun süre ve düzeylerde yetkinlikleri daha da artırılacaktır.
	668.3. Mesleki ve teknik öğretim alanlarındaki öğretmen ihtiyacını karşılamak amacıyla üniversitelerle iş birliği yapılarak mesleki ve teknik öğretmen yetiştirme programları açılması sağlanacaktır.
	668.4. Üniversite ve okul işbirlikleri güçlendirilecek, yerelde öğretmenlere yönelik hizmet öncesi ve hizmet içi eğitimlerde üniversitelerin eğitim fakülteleri ile iş birliği yapılacaktır.
	668.5. Eğitim yöneticiliği profesyonel meslek olarak düzenlenecek, okul yöneticiliği yapacak öğretmenlerin yetiştirilmesi için kurumsal yapı oluşturularak yönetici sertifika programları uygulanacaktır.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>669. Öğretim programları millî, manevi, ahlaki ve evrensel değerler esas alınarak küresel gelişmelere ve ihtiyaçlara uygun olarak güncellenecek, dijital içeriklerin niteliği ve niceliği geliştirilecektir.</p>	<p>669.1. Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM)’ne özgü öğretim programları geliştirilecektir.</p>
	<p>669.2. Yaygın eğitim dâhil tüm öğretim programlarında belirlenecek öncelikli kazanımlar doğrultusunda dijital eğitim içerikleri geliştirilecektir.</p>
<p>670. Okul yönetim sistemi iyileştirilerek okullardaki karar alma sürecine tüm paydaşların dâhil edilmesine imkân sağlanacak, okul yönetiminde katılımcılıkla birlikte eğitimin kalitesi artırılacaktır.</p>	<p>670.1. Mesleki eğitimde ders seçimi dâhil karar alma süreçlerine özel sektörün ve ailelerin katılımı sağlanacaktır.</p>
	<p>670.2. Okul gelir ve giderlerinin bilgi ve iletişim altyapısı geliştirilerek “Bütçe-Yatırım İzleme ve Takip Sistemi” ile düzenli takibi yapılacak, şeffaflığı sağlanacak, bu veriler okulların karar alma süreçlerinde dikkate alınacaktır</p>
<p>671. Eğitim mekânlarının kalitesi artırılarak teknolojiye, çevreye ve sosyal yaşama uyumlu, güvenli, afetlere dirençli, estetik ve erişilebilir olması sağlanacaktır.</p>	<p>671.1. Yeni derslik inşaatları, bölgeler ve okul türleri özelinde derslik kapasite kullanımı bağlamında mevcut okul ve dersliklerin kapasitelerinin tam olarak kullanılmasını sağlamak üzere okul ve kurumların birleştirilmesi, okul türlerinin değiştirilmesi, binaların takası ve ortak kullanım gibi alternatifler de değerlendirilerek derslik başına düşen öğrenci sayısı gelecek potansiyeli, öğrencilerin nakil hareketi, çağ nüfusu gibi veriler dikkate alınarak yapılacaktır.</p>
<p>672. İklim değişikliği ile mücadele başta olmak üzere sürdürülebilir kalkınma bilincinin tüm öğrencilerde oluşturulması sağlanacak, eğitim mekânları yeşil dönüşümü sağlayacak şekilde tasarlanacaktır.</p>	<p>672.1. Disiplinler üstü bir yaklaşımla iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma, tüm öğretim programlarına dâhil edilecektir.</p>
	<p>672.2. Okullardaki cari giderlere yönelik tasarruf sağlanması için ısıtma, arıtma sistemi gibi alanlarda dönüşüm sağlanacaktır.</p>
<p>673. Özel öğretimde niteliğin artırılması için etkin izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülecektir.</p>	<p>673.1. Özel eğitim ve rehabilitasyon merkezlerinde özel eğitim ihtiyacı olan bireylere verilen eğitimlerin etkin bir şekilde izlenmesi ve denetlenmesine yönelik sistem geliştirilecektir.</p>
	<p>673.2. Özel öğretimde yeni modeller geliştirilerek bu alanda kamunun denetleyici rolü güçlendirilecektir.</p>
	<p>673.3. Özel mesleki ve teknik eğitim kurumlarına verilen devlet desteği kalite standartları gözetilerek verilecektir.</p>
<p>674. Özel eğitime erişim iyileştirilerek eğitimin niteliği</p>	<p>674.1. Özel eğitim kurumları ile üniversitelerin özel eğitim ve uygulama araştırma merkezleri arasındaki işbirlikleri artırılacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
ve niceliği artırılacak, rehberlik hizmeti standartları yükseltilecektir.	674.2. Bütünleştirme eğitimi veren okullardaki destek personeli sayısı ve nitelikleri artırılacaktır.
675. Hayat boyu öğrenmeye katılım ve belge çeşitliliği artırılacak, kazanımların belgelendirilmesi teşvik edilecek, hayat boyu öğrenme sisteminin işgücü piyasasının talep ettiği becerileri kazandırması ve bu becerilerin iş ve sosyal yaşamda etkin kullanımı sağlanacaktır.	675.1. Hayat boyu öğrenmede uzaktan eğitim olanakları artırılacak, dijital içerik geliştirme çalışmaları yapılacaktır.
	675.2. Hayat boyu öğrenmede verilen eğitimlerin standardizasyonunun sağlanması için akreditasyon sistemi oluşturulacaktır.
	675.3. Hayat boyu öğrenme konusunda kamuoyunda farkındalık oluşturulacak, uzun süreli işsizler ile işgücünde olup iş aramayı bırakan pasif işgücüne yönelik hayat boyu öğrenme faaliyetleri özendirilecektir.
	675.4. İşverenler ile hayat boyu öğrenme merkezi hizmeti sunanlar arasındaki işbirlikleri geliştirilerek ortak program sunmaları sağlanacaktır.
676. Geçici koruma altında bulunan bireylerin eğitime erişimi artırılacaktır.	676.1. Geçici koruma altında bulunan öğrencilerin Türkçe dil becerileri geliştirilecek, devamsızlık, okul terkleri ve örgün eğitim dışına çıkanların oranı azaltılacaktır.
	676.2. Geçici koruma altında bulunan öğrencilere, ihtiyaç duyulması halinde uzun vadeli telafi edici eğitimler verilecek ve bu öğrencilerin öğrenme kayıpları azaltılacaktır.
	676.3. Geçici koruma altında bulunan öğrencilere yönelik hedefli bilinçlendirme kampanyaları uygulanacak, mesleki ve teknik eğitime erişimleri artırılacaktır.
	676.4. Geçici koruma altında bulunan bireylerin yaygın eğitim faaliyetlerine erişimi artırılacaktır.
677. Veri üretme, toplama, işleme, raporlama ve değerlendirme mekanizmaları güçlendirilecek, bu verilerin okullardan merkezi idareye kadar her aşamada kullanılması sağlanacaktır.	677.1. Veriye dayalı politika üretilmesi sağlanacaktır.
	677.2. Üretilen veriler ile nitel ve nicel araştırmalar yürütülecektir.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>678. Mesleki ve teknik eğitimde özel sektörle iş birliği artırılacaktır.</p>	<p>678.1. Tüm paydaşların rollerinin ve sorumluluklarının tanımlanacağı mesleki eğitim yönetim modeli geliştirilecektir.</p>
	<p>678.2. Özel sektör ile mesleki ve teknik eğitim kurumları arasında finansman dâhil uzun vadeli iş birliği sağlanacaktır.</p>
	<p>678.3. Ülkemiz sanayiinde öncelikli sektörlerde faaliyet gösteren firmalardaki eğitim merkezi altyapısından mesleki ve teknik eğitim öğrencilerinin yararlanması sağlanacaktır.</p>
	<p>678.4. Staj ve işletmede mesleki eğitim uygulamalarının niteliğini artırmak için işletmelerdeki usta öğretici ve eğitici personelin meslek içi eğitim almalarına yönelik projeler geliştirilecek ve bu eğitimlerin izlenmesi sağlanacaktır.</p>
	<p>678.5. Mesleki ve teknik eğitime yönelik alternatif finansman kaynakları oluşturulacak ve bu kaynakların kullanımı artırılacaktır.</p>
<p>679. Mesleki ve teknik eğitimde mesleki, akademik, dijital ve sosyal beceri kazanımı iyileştirilecek, ahilik kültürüyle birlikte mesleki değerlere bağlılık güçlendirilecektir.</p>	<p>679.2. Akademik, mesleki, dijital, sosyal ve duygusal becerileri içerecek şekilde kapsayıcı ölçme ve değerlendirme sistemi geliştirilecektir.</p>
	<p>679.3. Mesleki ve teknik ortaöğretimde alan ve dal açma ve kapatma süreci, yerel ihtiyaçlar ve sektör talepleri doğrultusunda gerçekleştirilecektir.</p>
	<p>679.4. Mesleki eğitimde teknolojinin yoğun kullanımı sağlanarak öğrencilerin ve eğiticilerin mesleki bilgi yanında dijital becerileri geliştirilecek, öğretmen ve yöneticilere yönelik hizmet içi eğitimler düzenlenecek, öğretim araç gereç ve içerikleri hazırlanacaktır.</p>
	<p>679.5. İşbirliği protokolleri kapsamında hizmet içi eğitimlerle mesleki ve teknik eğitim atölye ve laboratuvar öğretmenlerine yönelik iş başı eğitimlerine ağırlık verilecektir.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>680. Mesleki ve teknik eğitim alan bireylerin işgücü piyasasına geçişleri kolaylaştırılacaktır.</p>	<p>680.1. İşgücü piyasası ile mesleki ve teknik eğitim arasındaki uyumun geliştirilmesi için gençlerin işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda tercih yapmaları sağlanacak, öncelikli sektörlerdeki mesleki ve teknik eğitime yönelimin sağlanması için burs, eğitim desteği gibi çeşitli teşvik mekanizmaları uygulanacaktır.</p>
	<p>680.2. Özel sektörle iş birliği içerisinde mesleki ve teknik eğitimde bölüm ve alan bazında ihtiyaç planlaması yapılarak bölgesel ve sektörel düzeyde beceri ihtiyaç haritası çıkarılacaktır.</p>
	<p>680.3. Nitelikli işgücü ihtiyacını karşılamak için program bütünlüğü esas alınarak başta OSB'lerde yer alanlar olmak üzere meslek liseleri ile yükseköğretim kurumlarının program, yönetim, insan kaynakları, finansman ve fiziki altyapı açısından eşleştirilmesi ve koordinasyonu sağlanacaktır.</p>
	<p>680.4. Mesleki ve teknik eğitim süreci bütüncül olarak planlanacak, eğitim kademeleri arasında birbirini tamamlayıcı programlar geliştirilecektir.</p>
<p>681. Yabancı dil becerilerini artırmaya yönelik eğitim sistemi, başta müfredat ve öğretmen yetkinliği olmak üzere güçlendirilecektir.</p>	<p>681.1. Yabancı dilde uluslararası standartlarda eğitim verilerek öğrencilerin ileri düzeyde okuma, anlama, konuşma ve yazma becerilerini edinmeleri sağlanacaktır.</p>
	<p>681.2. Mesleki ve teknik eğitimde mesleğe özgü yabancı dil eğitimine ağırlık verilecektir.</p>
ÇOCUK	
<p>731. Doğum öncesi dönemden başlayarak çocukların sağlık, beslenme, erken öğrenme, karşılık verici duyarlı bakım, güvenli çevre ve sosyal koruma politikalarına yönelik hizmetlerin sunumu ile erişilebilirliğinin artırılması ve niteliğinin yükseltilmesi sağlanacaktır.</p>	<p>731.2. Anne ve babalara yönelik çocukların yaş ve gelişme düzeylerine uygun bütüncül gelişimlerini ve öğrenme kapasitesini artırıcı eğitim ve oyun içerikli araç ve gereçler ile rehber hazırlanacaktır.</p>
	<p>731.3. Erken çocukluk dönemi bakım ve eğitim hizmeti veren kurumlar için ortak bir düzenleme yapılacak, bu kurumların açılmasına ve faaliyet göstermesine yönelik kriterler hizmet çeşitliliğine imkân tanıyacak şekilde belirlenecektir.</p>
	<p>731.4. Erken çocukluk dönemi bakım ve eğitim hizmeti veren kurumların sayısı artırılacak, hizmet sunum modelleri çeşitlendirilecek ve denetimler etkinleştirilecektir.</p>
	<p>731.5. Erken dönem çocuk bakım ve gelişimine hizmet veren kurumlarda çalışan personelin kapasitesi artırılacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>732. Çocukların fiziksel, sosyal ve zihinsel gelişimlerini destekleyici, anne babalarıyla nitelikli zaman geçirmelerini sağlayan kültür, sanat, bilim ve spor faaliyetleri özendirilecek, yaygınlaştırılacak ve erişilebilir hale getirilecektir.</p>	<p>732.1. Çocukların kültür, sanat, bilim ve spor faaliyetlerine yönelmesini özendirmeye yönelik uygulamalar geliştirilecek, her çocuğun bir spor ve bir kültür-sanat alanında beceri kazanması için çalışmalar yürütülecektir.</p>
	<p>732.3. Kendi geleceğini inşa eden bir neslin oluşturulmasına katkı sunulmasını teminen iklim değişikliği ve sürdürülebilirliğe yönelik faaliyetlere çocukların katılımı sağlanacak, gönüllülük faaliyetleri hakkında çocuklar, aileler ve öğretmenler bilinçlendirilecek, çocukların yaşlılar ve engelliler ile aile içi ve kuşaklararası iletişimlerini güçlendirilecektir.</p>
	<p>732.5. Okul bahçelerinin çocuklar tarafından daha nitelikli kullanılması açısından, geleneksel çocuk oyunlarını teşvik etmek amacıyla "geleneksel çocuk oyunları" kapsamında hazırlanan oyun kılavuzları ve görselleri doğrultusunda çalışmalar yapılacaktır.</p>
<p>733. Yoksulluğun nesiller arası aktarımını azaltmak ve fırsat eşitliğini artırmak üzere çocukların bireysel ihtiyaçlarına yönelik uygulamalar hayata geçirilecektir.</p>	<p>733.1. Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocukların eğitim hayatlarındaki yoksunlukları dikkate alınarak bireysel ihtiyaçlarını gidermeyi sağlayacak yeni ve esnek uygulamalar geliştirilecektir.</p>
	<p>733.2. Mevcut destekler de dikkate alınarak farklı alanlarda başarılı ve yetenekli olan ancak maddi imkânsızlıkları nedeniyle bu alanlarda ilerleyemeyen çocuklara yönelik destekler geliştirilecektir.</p>
<p>734. Çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik mücadele kararlılıkla sürdürülecektir.</p>	<p>734.4. Mevsimlik gezici tarımda çalışan ailelerin çocuklarının gelişimlerine katkı sağlayacak faaliyetler düzenli, sürekli ve erişilebilir hale getirilerek eğitimden kopmamaları ve bu alanda desteklenmeleri için çalışmalar yürütülecektir.</p>
<p>735. Çocuk adalet sisteminin çocuğun üstün yararı ilkesi ve onarıcı adalet yaklaşımıyla yapılandırılması sürdürülecektir.</p>	<p>735.8. Cezaevinde kalan çocukların meslek öğrenmeleri teşvik edilecektir.</p>
<p>739. Çocuklara yönelik psikososyal destek hizmetleri yaygınlaştırılacak, bilgilendirme, izleme ve yönlendirmeler yapılacak, riskli veya atipik gelişim gösteren çocuklara uygun gelişimsel müdahaleler geliştirilecektir.</p>	<p>739.1. Rehberlik araştırma merkezleri ile okulların rehberlik hizmetleri güçlendirilecektir.</p>
	<p>739.3. Eğitim ve sağlık kurumlarında ebeveyn rehberliğine yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p>
	<p>739.4. Okullarda ve sosyal hizmet merkezlerinde sağlık, ilk yardım, beslenme, finansal okuryazarlık, teknoloji, hukuk ve sosyal medya okuryazarlığı becerilerini güçlendirecek programlar yürütülecektir.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>740. Çocukların sağlıklı gelişimlerini olumsuz etkileyecek oyun ve dijital uygulamalar ile kitap ve sosyal medya içeriklerinden korunmasına yönelik tedbirler alınacak, siber suçlar konusunda bilgilendirilmeleri sağlanacaktır.</p>	<p>740.4. Çocukların siber suçlar ve siber zorbalıklar konusunda bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.</p>
<p>742. Bağımlılık oluşturan davranış ve maddelerden çocukların korunmaları sağlanacaktır.</p>	<p>742.4. Bağımlılıkla mücadele amacıyla çocuklara, ailelere ve çocuklarla çalışan profesyonellere yönelik bilinçlendirme çalışmaları ve eğitimler sürdürülecektir.</p>
<p>744. Afet durumlarında çocukların maruz kalacağı olumsuzlukların giderilmesine ve haklarının korunmasına yönelik projelerle afet öncesi bilinçlendirme ve afetlere hazırlıklı olma çalışmaları yaygınlaştırılacaktır.</p>	<p>744.1. Afet durumlarında çocukların maruz kalacağı olumsuzlukların giderilmesine ve haklarının korunmasına yönelik projelerle afet öncesi bilinçlendirme ve afetlere hazırlıklı olma çalışmaları yaygınlaştırılacaktır.</p>
GENÇLİK	
<p>746. Gençlerin fiziki, sosyal ve muhakeme yönüyle gelişimleri ile yenilikçi ve girişimci niteliklerini destekleyen bilim, sanat, kültür ve spor faaliyetlerine katılımları özendirilecektir.</p>	<p>746.1. Gençlerin spor, kültür ve sanat faaliyetleri ile özellikle matematik, fen, teknoloji ve mühendislik alanlarına yönelmesini sağlayacak programlar geliştirilecektir.</p>
	<p>746.2. Gençlerin yeşil ve dijital dönüşümün etkilerine ve geleceğin ihtiyaçlarına uyum sağlayabilmesi ve üretkenliklerinin desteklenmesi için gerekli becerileri kazanmalarına yardımcı programlar geliştirilecektir.</p>
	<p>746.6. Okulların fiziki ve beşeri imkânlarının ders dışı zamanlarda yapılacak sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler için gençlerin kullanımına uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>747. Gençlerin ve ebeveynlerin özellikleri ile sorun alanlarına özelleştirilmiş psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yaygınlaştırılacak, yetkinlik kazandırıcı ve bilgilendirici eğitimler artırılabacaktır.</p>	<p>747.1. Okullarda, yükseköğrenim öğrenci yurtlarında ve gençlik merkezlerinde; sağlık, ilk yardım, teknoloji, sosyal medya, finansal ve hukuk okuryazarlığı konularında farkındalık artırıcı faaliyetler ile beceri güçlendirecek programlar yürütülecektir.</p> <p>747.2. Gençler ve ebeveynler dijital ortamlardaki risklere karşı bilgilendirilecektir.</p>
<p>748. Bağımlılık yapıcı maddelerle etkin mücadele edilecek, sosyal rehabilitasyon ve uyum hizmetleri geliştirilecektir.</p>	<p>748.6. Çocuk ve gençlerin teknolojiyi daha bilinçli ve gelişimlerine yönelik kullanabilmeleri için eğitim ve yönlendirme çalışmaları yapılacaktır.</p>
ENGELLİ HİZMETLERİ	
<p>758. Engellilere sunulan eğitim hizmetlerinin mümkün olan en erken yaşta, bütünlendirilmiş ortamlarda, kapsayıcı ve nitelikli bir şekilde sunulması sağlanacaktır.</p>	<p>758.1. Engellilere yönelik eğitim hizmetlerini düzenleyen mevzuat gözden geçirilerek kapsayıcı bir müfredat oluşturulacaktır.</p> <p>758.2. Özel eğitimin her kademesinde etkin bir izleme, değerlendirme ve denetleme mekanizması geliştirilecektir.</p> <p>758.3. Erken çocukluk döneminden başlamak üzere, çocukların eğitime yönlendirilmesi ve destekler konusunda, engelli bireye sahip ailelerin bilgilendirilmelerine yönelik eğitimler verilecektir.</p>
KÜLTÜR VE SANAT	
<p>783. Kültür ve sanata erişim ve katılım olanakları artırılabacaktır.</p>	<p>783.1. Kültür ve sanatın bir yaşam alışkanlığı olarak gelişmesi için erken yaşlardan itibaren kültür ve sanat eğitimi verilecektir.</p> <p>783.5. Kültür ve sanat alanında yetenekli bireylerin erken yaşta tespit edilmesine yönelik yetenek belirleme uygulamaları yapılacaktır.</p>
<p>785. Türkçenin zenginliği ortaya çıkarılarak dünyada yaygın ve geçerli bir dil haline gelmesi ve hayatın her alanında doğru kullanımı sağlanacaktır</p>	<p>785.1. Türk dilinin zengin bir kelime dağarcığıyla, kültürel değerlerin nesiller arası iletimini sağlayarak yaşatacak şekilde erken yaşlardan itibaren öğrenilerek konuşulmasını teminen ninni, tekerleme, masal, hikâye, dua ve şiir gibi dil ve kültür öğelerinin aktarımını güçlendiren yayın ve yapımlar desteklenecek, tüm örgün eğitim müfredatına yansıtılacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
	785.2. Türkçenin hayatın her alanında doğru ve yetkin bir şekilde kullanılması için örgün eğitim başta olmak üzere her türlü araç etkin bir şekilde kullanılacaktır.
789. Nitelikli din hizmetleri ile toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzur içinde manevi bütünlüğüne katkı sağlanacak, yaygın din eğitimi toplumun tüm kesimlerine ulaştırılacaktır.	789.1. İlköğretim ve ortaöğretim kurumlarındaki din kültürü ve ahlak öğretiminin niteliği artırılacaktır.
793. Dijitalleşme sürecinin kültür ekonomisi değer zincirinin tüm aşamaları için oluşturduğu fırsat ve tehditler değerlendirilerek dijital kültür ekonomisi yol haritası belirlenecektir.	793.2. Dijital becerilerin geliştirilmesi ve dijital kültür-sanata yönelik programlara örgün eğitim müfredatlarında yer verilmesi sağlanacaktır.
NÜFUS VE YAŞLANMA	
809. Yaşlılara yönelik eğitim ve yaşam boyu öğrenme olanakları geliştirilecektir.	809.1. Yetişkinlerin temel becerilerini geliştirmeye yönelik eylem planları hazırlanacak ve temel becerilerin geliştirilmesine yönelik kurs programları güncellenecektir.
ULUSLARARASI GÖÇ	
816. Türkiye’de bulunan yabancıların sosyal, ekonomik ve kültürel hayata uyumları desteklenecektir.	816.1. Göçmenlerin sosyal ve kültürel hayata uyumlarını sağlamak üzere Türkçe dil eğitimi gibi yaygın eğitim programları düzenlenecek, iletişim ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.
YURT DIŞINDA YAŞAYAN TÜRKLER	
819. Yurt dışında yaşayan Türklerin anadilini muhafaza etmesini ve gelişimini sağlamak üzere örgün ve yaygın eğitim destekleri artırılacak müfredat, eğitim araç ve gereçleri ile insan kaynağı geliştirilecektir.	819.1. Yurt dışında yaşayan Türklerin genç nesillerin Türkçeye ilgisini artırıcı çalışmalar yapılarak yaşadıkları ülkelerde Türkçenin seçmeli diller arasında yer almasına yönelik girişimleri teşvik edilecektir.
	819.2. Türkçenin eğitim dillerinden biri olduğu okul öncesi, ilk ve ortaöğretim seviyelerinde çift dilli eğitim kurumları ile programların yaygınlaştırılması için müfredat, eğitim araç ve gereçleri ile eğitmen desteği sağlanacak ve kurumsal kapasite güçlendirilecektir.
	819.3. Kısa süreli hareketlilik programları ile orta ve yükseköğretim düzeyinde değişim programları yürütülerek yurt dışında yaşayan Türklerin hareketliliği etkin, yaygın ve sürekli hale getirilecektir.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
SİVİL TOPLUM	
940. Sivil topluma hizmet sunan kurumların kurumsal kapasiteleri güçlendirilecektir.	940.3. İlköğretim ve ortaöğretim müfredatı sivil toplum çalışmalarını, STK'lara katılımı ve gönüllülüğü özendirmek üzere geliştirilecektir.

ON İKİNCİ KALKINMA PLANI
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İŞBİRLİĞİNDEKİ
POLİTİKA VE TEDBİRLER

POLİTİKA	TEDBİR ADI
YURTIÇİ TASARRUFLAR	
349. Bireysel Emeklilik Sistemi (BES) daha cazip hale getirilerek fon tutarı ve katılımcı sayısı artırılacak, Otomatik Katılım Sistemi (OKS) işveren katkısını içerecek şekilde geliştirilecek ve fon çeşitliliği sağlanacaktır.	349.6. OKS’de olduğu gibi BES’ten emekli olan bireylerin birikimlerini toplu olarak çekmeleri yerine programlı geri ödeme veya yıllık gelir sigortası şeklinde almaları özendirilecektir.
352. Finansal okuryazarlığın artırılması ve finansal tabana yayılma amacıyla hane halkı ve firmalarda tasarruf yapma farkındalığı sağlanacak ve finansal tasarruf araçlarına, aile bütçesi ve risk yönetimine yönelik bilgi düzeyi dijital platformlar da kullanılarak artırılacaktır.	352.1. Aile bütçesi yönetimi, tasarruf ve yatırım araçları ile risk yönetimi konularında danışmanlık ve eğitim hizmeti verilecektir.
ÖDEMELER DENGESİ	
364. Turizm, taşımacılık, finansal hizmetler ve danışmanlık, bilişim, eğitim, sağlık, fuarcılık, dizi ve film başta olmak üzere kültür endüstrileri, yurt dışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik alanlarında verimlilik ve rekabet gücünü esas alan döviz kazandırıcı hizmet ticaretine yönelik çalışmalar yürütülecektir.	364.2. Turizmde hizmet kalitesini artırmak üzere sektörde çalışan personelin nitelikli istihdam imkânlarının yıl geneline yayılması sağlanacak, mesleki ve teknik eğitim ile işbaşı programlarının aktif bir biçimde uygulanmasıyla beceri düzeyi yükseltilecektir.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
MALİ PİYASALAR	
379. Fintek ve dijital finans altyapısı güçlendirilecektir.	379.2. Fintek sektöründe yazılım alanında çalışmak üzere insan kaynağı yetiştirilecektir.
İMALAT SANAYİ	
432. İmalat sanayiinin ikiz dönüşüm çerçevesinde ihtiyaç duyduğu nitelikli beşeri sermayenin geliştirilmesi sağlanacaktır.	432.2. İmalat sanayii alt sektörleri bazında beceri envanteri oluşturulacaktır.
MAKİNE	
458. Makine sektörünün Ar-Ge ve yenilik kapasitesi geliştirilecektir.	458.6. Makine sektörünün ihtiyacı olan endüstriyel tasarımcı ve yazılımcılara yönelik programlar oluşturulacaktır.
ENERJİ	
508. Enerjinin her alanda verimli kullanımına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.	508.6. Toplumdaki enerji verimliliği farkındalığının geliştirilmesi amacıyla bilinçlendirme, tanıtım ve eğitim gibi faaliyetler yürütülecektir.
LOJİSTİK VE ULAŞTIRMA	
607. Ulaştırma ve lojistik sektöründe insan kaynağının niteliğine yönelik kamu, üniversite ve sanayi iş birliği çalışmaları yürütülecek, ilgili uluslararası kuruluşlarda Türkiye'nin orta ve üst düzeyde temsil gücünün artırılması için çalışmalar yapılacaktır	607.1. Ulaştırma ve lojistik alanında bölgesel ve küresel ölçekte ülkemiz standartlarının benimsenmesi amacıyla diğer ülkelere ileri seviyede eğitim ve danışmanlık hizmetleri sunulacaktır.
	607.3. Ulaştırma ve lojistik hizmetleri eğitimlerinde standartlar oluşturulacak, üniversite-sektör iş birliğiyle sektörde istihdam edilecek nitelikli personel yetiştirilecektir.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
EĞİTİM	
<p>679. Mesleki ve teknik eğitimde mesleki, akademik, dijital ve sosyal beceri kazanımı iyileştirilecek, ahilik kültürüyle birlikte mesleki değerlere bağlılık güçlendirilecektir.</p>	<p>679.1. Akademik ve mesleki beceriler de dâhil olmak üzere ulusal beceri tanımlaması yapılacaktır.</p>
İSTİHDAM VE ÇALIŞMA HAYATI	
<p>695. Mevcut ve yeni meslek alanları ile bu alanların gerektirdiği beceri düzeylerinin belirlenmesi ve güçlendirilmesi sağlanacaktır.</p>	<p>695.1. İşgücü piyasasında yaşanan dönüşüm çerçevesinde ara ve kalifiye işgücü ihtiyacına yönelik beceri geliştirme faaliyetleri gerçekleştirilecektir.</p>
	<p>695.2. Sektörel bağlamda düşük ve yüksek otomasyon alanları belirlenecek, otomasyon süreçlerinin işgücü piyasası üzerindeki etkileri analiz edilecektir.</p>
	<p>695.3. Savunma sanayii, yapay zekâ, siber güvenlik, temiz ve sürdürülebilir enerji ile uzay teknolojileri gibi stratejik alanlarda nitelikli işgücü yetiştirmeye yönelik kamu-üniversite-özel sektör iş birliği programları uygulamaya konulacaktır.</p>
<p>696. İşgücü piyasasının ikiz dönüşüm sürecine uyumu sağlanacaktır.</p>	<p>696.2. Örgün ve yaygın eğitim programlarının içeriği ikiz dönüşüm sürecine uyumlu bir şekilde beceri ve yetkinlik bazlı geliştirilecektir.</p>
	<p>696.4. İkiz dönüşüm süreci kapsamında ilgili tüm tarafların katılımıyla adil geçiş stratejisi hazırlanacaktır.</p>
	<p>696.5. Adil geçiş sürecinin gerçekleştirilebilmesine yönelik, yeşil dönüşümden etkilenebilecek bölge ve meslek gruplarında istihdam edilenler için ihtiyaç analizi yapılacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>697. Özel politika gerektiren grupların yeterli bir gelirle kayıtlı, iş sağlığı ve güvenliğinin sağlandığı koşullarda işgücü piyasasına katılımı sağlanacaktır.</p>	<p>697.2. Engellilere yönelik özel eğitim programlarının istihdam temelinde etkinlikleri artırılabacaktır.</p>
	<p>697.4. Özel politika gerektiren gruplarda yer alan bireylerin istihdamda kalmalarının temin edilmesi ve sahip oldukları becerilerin günümüz ihtiyaçlarına uyarlanması için hayat boyu öğrenmeye katılım artırılabacaktır, sektörlerle işbirlikleri güçlendirilecektir.</p>
	<p>697.6. Uzaktan çalışma gibi esnek çalışma modellerinin kayıtlı ve güvenceli bir şekilde uygulanması ve yaygınlaştırılması sağlanacaktır.</p>
SAĞLIK	
<p>706. Sağlıklı yaşam tarzı teşvik edilerek bulaşıcı olmayan hastalık risklerine karşı koruyucu sağlık hizmetleri güçlendirilecektir.</p>	<p>706.1. Sağlıklı yaşam tarzının teşvik edilmesine yönelik sağlıklı beslenme, fiziksel aktivitenin artırılması gibi alışkanlıkların toplumsal tutuma dönüşmesi sağlanacak, bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecek, sağlık okuryazarlığı teşvik edilerek birey sorumluluğunun geliştirilmesi sağlanacaktır.</p>
	<p>706.3. Sağlık sorumluluğunun geliştirilmesine yönelik çok paydaşlı sağlık sorumluluğu modeli güçlendirilecek, sektörler ve kurumlar arası iş birliği ve koordinasyon sağlanacaktır.</p>
	<p>706.5. Çocuk, kadın ve üreme sağlığı hizmetleri güçlendirilecek, evlilik öncesi ve yeni doğan tarama programları yaygınlaştırılacak, anne ve bebek ölümlerinin azaltılması sağlanacaktır.</p>
	<p>706.6. Ergen sağlığı hizmetleri güçlendirilecektir.</p>
<p>707. Özel gereksinimi ve nadir hastalığı olan bireylere sunulan sağlık hizmetlerinin kapasitesi güçlendirilecektir.</p>	<p>707.3. Zihinsel özel gereksinimli bireyler ve ailelerinin etkin sağlık hizmet sunumuna ulaşması kolaylaştırılacaktır.</p>
<p>708. Bulaşıcı hastalıklara, ani sağlık şoklarına, afet ve acil durumlara hazırlık ve müdahale kapasitesi güçlendirilecektir.</p>	<p>708.3. Bağışıklık kazandırma programları güçlendirilerek toplumsal farkındalık artırılabacaktır, aşılama programları tüm risk gruplarını içerecek şekilde yaygınlaştırılacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>710. Bağımlılıkla mücadeleye yönelik sunulan hizmetlerin kapasitesi ile kalitesi iyileştirilecek, erişilebilirlik artırılacak ve hizmetlerin tamamlayıcı şekilde sunulması sağlanacaktır.</p>	<p>710.1. Danışmanlık, tedavi, sosyal uyum ve iyileştirme hizmetlerinin bütüncül biçimde sunulması kapsamında hizmet kalitesi yükseltilecek, kurum ve kuruluşlar arasında iş birliği ve eşgüdüm sağlanacaktır.</p>
	<p>710.2. Bağımlılığın önlenmesi için farklı nüfus gruplarına yönelik farkındalık artırma çalışmaları kapsamında iyi uygulama örnekleri ve müdahale programları güçlendirilerek sürdürülecek, bağımlılıkla mücadele kapsamında uygulanan mekanizmaların toplum tarafından bilinirliği artırılacaktır.</p>
	<p>710.3. Danışmanlık, tedavi ve iyileştirme hizmeti alan bireylerin takiplerinin yapılması için ilgili birimler arasında eşgüdüme yönelik bilişim altyapısı oluşturulacak, danışmanlık hizmetleri yüz yüze ve çağrı merkezleri aracılığıyla sürdürülecek, birinci basamak sağlık tesislerinde önleme ve psikososyal destek hizmetleri yaygınlaştırılacaktır.</p>
	<p>710.7. Bağımlılıkla mücadeleye ilişkin faaliyetlerin kanıta dayalı olarak tasarlanabilmesi için madde kullanım davranışlarına yönelik dönemsel araştırmalar yapılacak ve veri mahremiyeti gözetilerek kurum kuruluşlar arası veri paylaşımı sağlanacaktır.</p>
AİLE	
<p>720. Aileye yönelik hizmetlerin niteliği ve niceliği geliştirilecektir.</p>	<p>720.1. Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerinin içeriği kamu kurum ve kuruluşları, üniversiteler ve STK'larla iş birliği içerisinde çeşitlendirilerek yaygınlaştırılacak, eğitim, rehberlik ve danışmanlık hizmetlerinde ihtisaslaşma sağlanacaktır.</p>
	<p>720.2. Millî ve manevi değerlerimiz gözetilerek sağlıklı nesillerin devamına ve aile yapısını olumsuz etkileyen kötü alışkanlıkların, bağımlılıkların ve zararlı akımların etkilerinin azaltılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.</p>
	<p>720.4. Aileye yönelik eğitim ve danışmanlık hizmetlerinde, ailede ihtiyacı olan her bireyin katılacağı, çalışma saatleriyle uyumlaştırılmış, merkezinde koruyucu ve önleyici çalışmaların yer alacağı evlilik öncesi eğitimleri de kapsayacak şekilde bir yapı oluşturulacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
KADIN	
<p>728. Kadınların ekonomik, sosyal ve kültürel hayata eşit katılımının yanı sıra eşit işe eşit ücret ilkesinin benimsendiği koşullarda istihdamının artırılması sağlanacaktır.</p>	<p>728.1. Merkezi yönetim, yerel yönetimler, özel sektör ve STK'larla iş birliğiyle kadın istihdamını artırmak üzere kaliteli, ekonomik ve erişilebilir bakım hizmetlerine ilişkin alternatif modeller geliştirilmesi ve pilot uygulamaları takiben yaygınlaştırılması sağlanacaktır.</p>
	<p>728.3. İkiz dönüşümle değişen işgücü piyasasına kadınların tam, eşit, güvenceli ve etkin katılımlarının sağlanması, bu kapsamda ortaya çıkacak yeni beceri ve yeteneklerin kadınlara kazandırılmasına yönelik programlar geliştirilecektir.</p>
	<p>728.4. Kadın temsiline düşük olduğu matematik, fen, teknoloji ve mühendislik alanlarında kadınların eğitim ve istihdamının artırılması için kamu ve özel sektörün eşitlik ve kapsayıcılık temelinde dönüşümüne yönelik çalışmalar yapılacaktır.</p>
<p>729. Kadınlara yönelik şiddet ile erken yaşta ve zorla evliliklerle sıfır tolerans ilkesiyle mücadele edilecek, şiddetin önlenmesi ve şiddet mağdurlarının güçlenmesi sağlanacaktır.</p>	<p>729.1. Kadınlara ve kız çocuklarına yönelik şiddet ve erken yaşta evliliklerle mücadeleye ilişkin yasal düzenlemelerin şiddete sıfır tolerans anlayışıyla daha etkin bir şekilde uygulanması sağlanacaktır.</p>
	<p>729.2. Kadına yönelik şiddetle mücadele kapsamında koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin sunumuna yönelik kurumsal kapasite geliştirilecek, hizmet standartları uygulanacak ve sistematik, güvenilir ve karşılaştırılabilir verilerin toplanması sağlanacaktır.</p>
	<p>729.3. Kadınlara ve kız çocuklarına karşı her türlü şiddet ile topyekûn mücadele kapsamında toplumsal farkındalık ve duyarlılığın artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
ÇOCUK	
<p>731. Doğum öncesi dönemden başlayarak çocukların sağlık, beslenme, erken öğrenme, karşılık verici duyarlı bakım, güvenli çevre ve sosyal koruma politikalarına yönelik hizmetlerin sunumu ile erişilebilirliğinin artırılması ve niteliğinin yükseltilmesi sağlanacaktır.</p>	<p>731.1. Doğum öncesinden başlamak üzere nitelikli, sürdürülebilir, erişilebilir ve davranış değişikliğine yönelik anne baba eğitimleri artırılacaktır.</p> <p>731.6. Gelişim geriliği riski taşıyan çocuklar, engelli çocuklar ve üstün yetenekli çocuklar için aile temelli ulusal erken müdahale programı geliştirilecektir.</p>
<p>732. Çocukların fiziksel, sosyal ve zihinsel gelişimlerini destekleyici, anne babalarıyla nitelikli zaman geçirmelerini sağlayan kültür, sanat, bilim ve spor faaliyetleri özendirilecek, yaygınlaştırılacak ve erişilebilir hale getirilecektir.</p>	<p>732.2. Çocukların karar alma süreçlerine katılımlarını sağlayan mekanizmalar artırılarak güçlendirilecektir.</p> <p>732.4. Çocukların gençlik merkezlerine, spor salonlarına, kültür merkezlerine ve kütüphanelere erişimlerinin kolaylaştırılmasına yönelik düzenlemeler ve uygulamalar yapılacaktır.</p>
<p>733. Yoksulluğun nesiller arası aktarımını azaltmak ve fırsat eşitliğini artırmak üzere çocukların bireysel ihtiyaçlarına yönelik uygulamalar hayata geçirilecektir.</p>	<p>733.3. Özel öğretim kurumlarında ihtiyaç sahibi çocuklar için ayrılan ücretsiz kontenjanların kullanım oranını artırmaya yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p> <p>733.4. Kırsal bölgelerdekilerin yanı sıra afetler nedeniyle barınma sorunu yaşayan çocuklar için eğitim, kültür, spor faaliyetleri ile koruyucu ve önleyici hizmetlere erişimi artırmaya ve fırsat eşitliğini sağlamaya yönelik çalışmalar yapılacaktır.</p>
<p>734. Çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik mücadele kararlılıkla sürdürülecektir.</p>	<p>734.1. Çocuk işçiliği ile mücadele alanında faaliyetler etkinleştirilecek, kamu kesiminde, özel sektörde ve toplumda bu konuda bilinç artırılacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
	734.3. Çocuk işçiliği ile mücadele birimlerinin kapasitesi artırılabacak, yerelde çocuk işçiliği ile mücadele alanında çalışan kurum, kuruluş, üniversite, STK'lar ve özel sektör arasında iş birliği ve koordinasyon geliştirilecektir.
735. Çocuk adalet sisteminin çocuğun üstün yararı ilkesi ve onarıcı adalet yaklaşımıyla yapılandırılması sürdürülecektir.	735.1. Risk altındaki çocuklara yönelik psikolojik destek programları yaygınlaştırılacak ve alanda çalışan personelin niteliği ve niceliği artırılabacaktır.
	735.2. Çocuk Koruma Kanununda yer alan çocuklara özgü tedbirlerin uygulanması ve tedbir kararlarının izlenmesine ilişkin mekanizmalar geliştirilecek ve çocuk dostu uygulamalar artırılabacaktır.
	735.5. Çocukların suça maruz kalmalarının önlenmesine yönelik kurumların kapasitesi artırılabacaktır.
	735.6. Ebeveynleri ceza ve tutukevinde olan çocukların sorunlarının çözümüne ve iyilik hallerinin artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.
	735.7. Cezaevinde kalan çocukların bu süreyi etkin ve verimli geçirmeleri ve psikososyal durumlarını geliştirmeleri için eğitim ve faaliyetler düzenlenecek, destekler verilecektir.
738. Çocuğa yönelik ihmal, istismar ve şiddeti önleyecek program ve uygulamalar geliştirilecek, risk altındaki çocuklara ve ailelerine yönelik hizmetler ile psikososyal destek programları yaygınlaştırılacaktır.	738.2. Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocuklara ve ebeveynlerine ihmal, istismar ve şiddet konularında farkındalık eğitimleri verilecek, çocukların yaşam becerileri güçlendirilecektir.
	738.3. Çocuklarla çalışan profesyonellerin ihmal, istismar ve şiddeti tespit etme ve gerekli yönlendirmeyi yapma kapasitelerini artırmaya yönelik programlar düzenlenecektir.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>739. Çocuklara yönelik psikososyal destek hizmetleri yaygınlaştırılacak, bilgilendirme, izleme ve yönlendirmeler yapılacak, riskli veya atipik gelişim gösteren çocuklara uygun gelişimsel müdahaleler geliştirilecektir.</p>	<p>739.2. Ebeveyn kaybı yaşamış çocukların bütüncül gelişimleri desteklenecek ve bu alanda çalışan personelin kapasitesi artırılabilecektir.</p> <p>739.6. Çocukluk çağında obezitenin sonlandırılmasına, sağlıklı beslenmenin ve fiziksel hareketliliğin artırılmasına yönelik çalışmalar sürdürülecektir.</p>
<p>740. Çocukların sağlıklı gelişimlerini olumsuz etkileyecek oyun ve dijital uygulamalar ile kitap ve sosyal medya içeriklerinden korunmasına yönelik tedbirler alınacak, siber suçlar konusunda bilgilendirilmeleri sağlanacaktır.</p>	<p>740.1. Çocukların dijital risklerden, yazılı ve görsel medyanın zararlarından korunmasına yönelik çalışmalar artırılabilecektir.</p> <p>740.2. Kültürel yapıya uygun, yaş ve içerik açısından kullanıcılar ve ebeveynler için bilgilendirici bir bağımsız oyun derecelendirme sistemi oluşturulacaktır.</p> <p>740.3. Çocuk dostu yayınlar desteklenecektir.</p>
<p>741. Uluslararası veya geçici koruma altında olan çocukların toplumla bütünleşmelerini ve akranlarıyla iletişimlerini geliştirmek üzere yaşam becerilerini ve kültürler arası etkileşimi artıracak programlar sürdürülecektir.</p>	<p>741.1. Uluslararası veya geçici koruma altında olan çocuklara yönelik sosyal uyum programları yaygınlaştırılacaktır.</p>
<p>742. Bağımlılık oluşturan davranış ve maddelerden çocukların korunmaları sağlanacaktır.</p>	<p>742.3. Bağımlılıkla mücadele alanında çocuklarla çalışan profesyonel sayısı artırılabilecektir.</p>
<p>743. Çocuk alanındaki politika önceliklerinin belirlenmesine ve izlenmesine temel teşkil edecek verilerin temin edilmesi sağlanacaktır.</p>	<p>743. Çocuk alanındaki politika önceliklerinin belirlenmesine ve izlenmesine temel teşkil edecek verilerin temin edilmesi sağlanacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
GENÇLİK	
<p>746. Gençlerin fiziki, sosyal ve muhakeme yönüyle gelişimleri ile yenilikçi ve girişimci niteliklerini destekleyen bilim, sanat, kültür ve spor faaliyetlerine katılımları özendirilecektir.</p>	<p>746.4. Gençlerin okuma, anlama, düşünme yetilerini geliştirici, kendilerini sözel ve yazılı olarak ifade edebilmelerine imkân sağlayıcı ortamların sayısı ve niteliği artırılacaktır.</p>
	<p>746.5. Gençlerin proje ve faaliyetlere katılımları artırılarak sorumluluk alma ve liderlik becerilerinin geliştirilmesine yönelik faaliyetler yaygınlaştırılacaktır.</p>
	<p>746.8. Hareketlilik programları özellikle dezavantajlı gençlerin talepleri ve özel durumları dikkate alınarak genişletilip çeşitlendirilecektir.</p>
<p>748. Bağımlılık yapıcı maddelerle etkin mücadele edilecek, sosyal rehabilitasyon ve uyum hizmetleri geliştirilecektir.</p>	<p>748.1. Tütün ve alkol gibi bağımlılık yapıcı maddelerin zararları ön plana çıkarılarak gençler açısından erişilebilirlikleri zorlaştırılacaktır.</p>
	<p>748.2. Gençlerin ve gençlik alanındaki profesyonellerin bağımlılıkla mücadele konusunda bilgilendirilmesi ve bilinçlendirilmesi yönünde çalışmalarına devam edilecektir.</p>
	<p>748.3. Bağımlılık kapsamında gençlerle çalışan profesyonellerin sayısı artırılacaktır.</p>
<p>749. Uluslararası veya geçici koruma altında olan gençlerin sosyal uyum sorunlarını en aza indirmek üzere farkındalık, kültürler arası etkileşim ve zorluklarla başa çıkma kabiliyetleri artırılacaktır.</p>	<p>749.4. Ülkemizdeki uluslararası veya geçici koruma altındaki gençlerin yaşadığı toplumun değerleriyle uyumuna ve ülke kalkınmasına katkı sağlamasına yönelik faaliyetler artırılacaktır.</p>
<p>750. Eğitimde ve istihdamda olmayan gençlere yönelik yapılan analizler çerçevesinde birey, aile ve toplum odaklı bütüncül bir yaklaşımla eğitime veya istihdama katılımlarını destekleyen program ve projeler geliştirilecektir.</p>	<p>750.2. Gençlerin liderlik becerileri geliştirilerek girişimciliklerinin desteklenmesine yönelik faaliyetler yürütülecektir.</p>
	<p>750.9. Eğitimde ve istihdamda olmayan genç kadınların yaşam becerilerinin geliştirilmesi ve istihdama katılımlarının sağlanmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p>
<p>751. Gençlere ilişkin uluslararası karşılaştırmalara imkân veren, düzenli toplanan</p>	<p>751.2. Gençlerin mevcut durumlarını ortaya koyan ve diğer ülke gençleri ile karşılaştırmaya imkân sunan verilerin sayısı ve niteliği artırılacaktır.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
veri sayısı ve kalitesi artırılacaktır.	
757. Bakım hizmetlerinde görev alan insan kaynağının nitelik ve niceliği artırılacaktır.	757.1. Bakım hizmeti veren kuruluşlardaki bakım personelinin mesleki yeterlilik standartları belirlenecektir.
758. Engellilere sunulan eğitim hizmetlerinin mümkün olan en erken yaşta, bütünleştirilmiş ortamlarda, kapsayıcı ve nitelikli bir şekilde sunulması sağlanacaktır.	758.4. Kapsayıcı eğitim konusunda engellilere hizmet sunanlar ve engellilerle birlikte eğitim alanlar ile onların aileleri başta olmak üzere toplumun tüm kesimlerinin bilgi ve bilinç düzeyini artırmak üzere farkındalık çalışmaları yapılacaktır.
	758.5. Kaynaştırma/bütünleştirme yoluyla eğitim uygulamalarının etkin ve verimli yürütülmesi için engellilere eğitim verilen kurumlarda “özel eğitim servisleri” kurulacaktır.
	758.6. İhtiyaç sahibi engelli bireyler için zorunlu eğitim araç gereçleri ücretsiz olarak sağlanacaktır.
SOSYAL HİZMETLER, SOSYAL YARDIMLAR VE YOKSULLUKLA MÜCADELE	
770. Yoksulluk riskini azaltmaya yönelik yürütülen eğitim, sağlık, barınma ile içme suyu ve kanalizasyon gibi kamu hizmetleri iyileştirilecektir.	770. Yoksulluk riskini azaltmaya yönelik yürütülen eğitim, sağlık, barınma ile içme suyu ve kanalizasyon gibi kamu hizmetleri iyileştirilecektir.
KÜLTÜR VE SANAT	
783. Kültür ve sanata erişim ve katılım olanakları artırılacaktır.	783.2. Okuma kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması amacıyla kütüphanecilik hizmetleri geliştirilecek, yeni teknolojiler ve yönetim yaklaşımlarından da istifade edilerek kütüphaneler mekânsal ve işlevsel olarak yeniden yapılandırılacaktır.
785. Türkçenin zenginliği ortaya çıkarılarak dünyada yaygın ve geçerli bir dil haline gelmesi ve hayatın her alanında doğru kullanımı sağlanacaktır.	785.3. Mevzuat, resmi yazışma ve raporlar başta olmak üzere kamu kurum ve kuruluşlarının yazılı, görsel ve işitsel tüm yayınlarında ve yükseköğretim kuruluşlarının başta yüksek lisans ve doktora tezleri olmak üzere Türk dilinde hazırlanan tüm akademik yayınlarda Türkçe'nin doğru ve yerinde kullanımı sağlanacaktır.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
	785.5. Yurt dışında Türk dili ve kültürünün öğretimi ve tanıtımı faaliyetleri geliştirilecektir.
789. Nitelikli din hizmetleri ile toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzur içinde manevi bütünlüğüne katkı sağlanacak, yaygın din eğitimi toplumun tüm kesimlerine ulaştırılacaktır.	789.2. Ailelerin çocukları üzerindeki temel haklarından biri olan din eğitim ve öğretimine yönelik talepler, zengin görsel ve içerikli eğitim araçlarıyla desteklenmiş nitelikli din hizmetleriyle karşılanacaktır.
	789.4. Ailenin korunmasına yönelik manevi destek programları ve eğitimleri artırılacaktır.
SPOR	
796. İlkokul çağındaki öğrencilerin spor dallarını tanımaları ve yaşam boyu aktif olarak düzenli spor yapmaları spor kulüpleriyle iş birliği içerisinde sağlanacaktır.	796.1. İlkokul, ortaokul ve lise kademelerindeki öğrencilerin, belirli dallarda ve oyun türlerinde spor yapmaları ve yarışmalara katılmaları teşvik edilecektir.
	796.2. Örgün eğitimde beden eğitimi ve spor dersinin niteliği artırılacaktır.
798. Profesyonel sporcuların uluslararası alanda başarılarının artırılması sağlanacaktır.	798.3. Millî sporcuların ortaöğretim ve yükseköğretim kademelerine geçişlerini kolaylaştırıcı düzenlemeler yapılacaktır.
NÜFUS VE YAŞLANMA	
804. Demografik fırsat penceresinin sunmuş olduğu avantajlardan azami düzeyde faydalanılacaktır.	804.1. Genç nüfusun eğitim, iş ve üretim yaşamına katılımını artıracak çalışmalar yürütülecektir.
808. Aile içi ve kuşaklararası ilişkiler güçlendirilecek ve gönüllülük faaliyetleri artırılacaktır.	808.1. Genç-yaşlı iş birliğinin özendirildiği, yaşlıların gençlere deneyim aktardığı program ve projeler uygulanacaktır.
809. Yaşlılara yönelik eğitim ve yaşam boyu öğrenme olanakları geliştirilecektir.	809.3. Yaşlılara yönelik sağlık okuryazarlığı, finansal okuryazarlık, dijital okuryazarlık ve teknoloji kullanımı eğitimleri yaygınlaştırılacaktır.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
	809.4. Kişilerin kendi yaşlılık planlamalarını yapabilmeleri için farkındalık çalışmaları yapılacaktır.
ULUSLARARASI GÖÇ	
815. Göç yönetimine ilişkin kurumsal kapasite güçlendirilecektir.	815.3. Göçle ilgili detaylı istatistikler kamuoyuyla düzenli olarak paylaşılacaktır.
YURT DIŞINDA YAŞAYAN TÜRKLER	
820. Yurt dışında yaşayan Türklerin ekonomik, sosyal, kültürel ve kurumsal kapasitesinin gelişmesi desteklenecektir.	820.7. Gençler ve kadınlar öncelikli olmak üzere yurt dışında yaşayan Türklerin yaşadıkları ülkelerdeki mesleki eğitim imkânlarından yararlanmalarına yönelik faaliyetler yürütülecektir.
	820.8. Yurt dışında yaşayan Türklerin yetenekleri ve ihtiyaçları dikkate alınarak sahip oldukları kültür-sanat kapasitesinin geliştirilmesine destek verilecektir.
AFET YÖNETİMİ	
839. Afet ve acil durumlara ilişkin toplumsal farkındalık artırılacak ve gönüllülük sistemi geliştirilecektir.	839.3. Eğitimin tüm kademelerinde afet farkındalığının artırılmasına ilişkin çalışmalar yürütülecektir.
KENTSEL ALTYAPI	
882. Sıfır atık uygulamaları yaygınlaştırılacak, atıkların geri dönüşümünde toplumun bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.	882.1. "Sıfır Atık Projesi" kapsamında eğitim farkındalık faaliyetleri gerçekleştirilecek ve eğitimin tüm kademelerinde sıfır atık uygulamaları yürütülecektir.
KIRSAL KALKINMA	
897. Kırsalda nüfus kaybını önlemek ve tersine göçü sağlamak için beşeri ve sosyal sermaye geliştirilerek istihdam imkânları iyileştirilecek ve ekonominin çeşitlendirilmesi	897.2. Kırsal nüfusun, nitelikli sağlık hizmetleri ile başta yaygın eğitim olmak üzere tüm eğitim hizmetlerine erişimi artırılacaktır.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
yoluyla kırsal alanların çekiciliği artırılacaktır.	
ADALET HİZMETLERİ	
913. Anayasada güvence altına alınan temel hak ve özgürlükler güçlendirilecektir.	913.5. Ulusal insan hakları kurumlarına başvurunun etkin bir hak arama yolu olarak görülmesi için farkındalık artırıcı faaliyetler yürütülecektir.
GÜVENLİK HİZMETLERİ	
928. Güvenlik hizmetlerinin sunumunda kalite ve etkinlik artırılacaktır.	928.4. 112 Acil Çağrı Merkezlerinde hizmet standartlarının ve kalitesinin yükseltilmesi sağlanacak, 112 tek numara farkındalığının artırılması için tanıtım faaliyetleri gerçekleştirilecektir.
	928.11. Başta kolluk birimleri olmak üzere tüm kuruluşlar arasında eşgüdüm ve iş birliği artırılacaktır.
930. Terör ve terörizmin finansmanı ile mücadelede çok boyutlu, bütüncül ve önetkin bir yaklaşımla devam edilecektir.	930.8. Terör örgütlerinin propagandası, teröre yol açan radikalleşme ve şiddete varan aşırıcılıkla mücadele edilecek, devletin gerçekleştirdiği hizmetler konusunda kamuoyu düzenli olarak bilgilendirilecek, toplumu bilinçlendirmeye yönelik projeler uygulanacaktır.
931.Uyuşturucuyla mücadelede çok boyutlu, bütüncül ve önetkin bir yaklaşımla devam edilecektir.	931.3. Uyuşturucuyla mücadele kapsamında yürütülen çalışmaların izlenmesi amacıyla veri toplama kapasitesi güçlendirilecektir.
	931.4. Uyuşturucu ile bağlantılı suçlar değerlendirilerek kolluk kuvvetlerine ve kamuoyuna yönelik eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları artırılacaktır.
	931.5. Uyuşturucuyla mücadelede ulusal ve uluslararası kurumlarla iş birliği ve eşgüdüm geliştirilecektir.

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>933. Asayiş suçlarıyla mücadelede etkinlik artırılarak ülke genelinde huzur ve güvenlik ortamına katkı sağlanacaktır.</p>	<p>933.3. Dolandırıcılık suçlarıyla etkin mücadele, toplumsal bilincin ve farkındalığın artırılması amacıyla vatandaşların bilgilendirilmesine yönelik faaliyetler yürütülecektir.</p>
<p>934. Siber suçlarla etkin bir şekilde mücadele edilecektir.</p>	<p>934.2. Örgün ve yaygın eğitimde siber suçlara yönelik bilinçlendirme çalışmaları yapılacak, bu çalışmalarda iletişim araçları etkin kullanılacaktır.</p>
<p>935. Koruyucu ve önleyici güvenlik hizmetlerinin etkinliği artırılacaktır.</p>	<p>935.1. Vatandaşla kolluk güçleri arasındaki güven esasına dayanan ilişkinin geliştirilmesi amacıyla toplum destekli kolluk yaklaşımı güçlendirilecektir.</p>
	<p>935.2. Suçla mücadelede önleyici güvenlik tedbirleri artırılacaktır.</p>
SİVİL TOPLUM	
<p>937. Sivil toplumun güçlendirilmesine yönelik mevzuat güncellenecektir.</p>	<p>937.1. Demokratik, katılımcı, çoğulcu, şeffaf ve hesap verebilir örgütlü sivil toplumu geliştirici ve güçlendirici düzenlemeler yapılacaktır.</p>
KALKINMA İÇİN ULUSLARARASI İŞBİRLİĞİ	
<p>970. Ülkemizin öncelikleri ve alıcı ülkelerin ihtiyaçları çerçevesinde sektörel ve tematik kalkınma iş birliği programları geliştirilecektir.</p>	<p>970.1. İhtiyaç duyan ülkelerde sürdürülebilir ve kaliteli sağlık hizmetlerine erişimi, gıda güvenliği ve güvenilirliğini, özellikle mesleki eğitimin geliştirilmesine yönelik kültürel hassasiyetlerle uyumlu programlara dayalı temel eğitim kapasitesinin artırılmasını sağlamaya yönelik programlar geliştirilecektir.</p>
	<p>970.5. En az gelişmiş ülkeler başta olmak üzere, gelişmekte olan ülkelerdeki kamu kurum ve kuruluşlarının fiziki kapasitelerinin geliştirilmesine yönelik proje ve faaliyetler uygulanacaktır.</p>
	<p>970.6. En az gelişmiş ülkeler başta olmak üzere, talep odaklı yaklaşım ile gelişmekte olan ülkelerin beşeri kapasitelerinin artırılmasına yönelik eğitim, sağlık ve tarım gibi alanlarda tecrübe paylaşım programları düzenlenecektir.</p>

POLİTİKA	TEDBİR ADI
<p>972. Kalkınma iş birliği faaliyetlerinin etkinliğinin artırılmasına yönelik ulusal altyapıyı güçlendirecek araçlar ve modeller geliştirilecektir.</p>	<p>972.4. Dış yardımların izlenmesi ve raporlanmasına esas oluşturacak kalkınma yardımları veri sistemi geliştirilecektir.</p>
	<p>972.6. Kalkınma iş birliğinde dış temsil ağının genişletilmesi ve etkinleştirilmesi sağlanacak, yurt dışı temsilcilikler ve kamu kurumlarının dış ilişkiler birimlerinde çalışan personelin yetkinlikleri geliştirilecek ve bu birimlerin idari ve teknik kapasitesi güçlendirilecektir.</p>
<p>973. Türkiye'nin uluslararası görünürlüğünün artırılması ve imajının güçlendirilmesi için kamu, kültür ve eğitim diplomasisi faaliyetleri derinleştirilecek, uluslararası kamuoyunda Türkiye'nin tanıtımına yönelik etkili çalışmalar yürütülecektir.</p>	<p>973.2. Türk kültürünün tanıtımı kapsamında hedef ülkelerde Türk dili ve edebiyatı lisans programlarının açılması desteklenecektir.</p>
	<p>973.3. Yurt dışındaki vatandaşlarımızla soydaş ve akraba topluluklarımıza yönelik eğitim, staj ve burs destekleri sağlanacak, Türkiye'de yükseköğretimin uluslararasılaşması çalışmaları kapsamında başta Türkiye Bursları olmak üzere "Study in Türkiye" gibi uluslararası programların planlama, değerlendirme ve seçim süreçleri geliştirilerek sürdürülecektir.</p>
	<p>973.4. Türkiye mezunlarının ülkemizle ilişkilerinin kurumsallaşmasına yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p>
	<p>973.5. Uluslararası kamuoyu üzerinde etkili olan ve Türkiye ile ilgili çalışmalar yapan kurum ve kuruluşlar, üniversiteler, STK'lar ve bireylerle iş birliği geliştirilecek ve Türkiye'nin tanıtımına yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p>
<p>ÇOK TARAFLI KALKINMA İŞBİRLİĞİ</p>	
<p>976. BM, OECD, DTÖ, G20 ve İslam İşbirliği Teşkilatı (İİT) gibi uluslararası kuruluşların ve platformların küresel problemlerin tespiti ve çözüm önerilerine dönük çalışmalarında aktif rol üstlenilecektir.</p>	<p>976.5. Ülkemizin kültür, eğitim, bilim ve iletişim alanındaki politikalarının uluslararası kurum ve kuruluşların faaliyetlerine etkin bir şekilde yansıtılması suretiyle, ülkemizin bu alanlardaki görünürlüğü artırılacaktır.</p>

ORTA VADELİ PROGRAM (2024-2026)

ANKARA
2023

Orta Vadeli Programlar

Merkezi yönetim bütçesi hazırlık sürecini başlatan orta vadeli programlar; makro politikaları, ilkeleri, hedef ve gösterge niteliğindeki temel ekonomik büyüklükleri, gelecek üç yıla ilişkin toplam gelir ve gider tahminlerini, bütçe dengesi ve borçlanma durumu ile kamu idarelerinin ödenek teklif tavanlarını içeren temel politika dokümanıdır. Orta vadeli programlarda bölgesel ve ulusal ekonomideki gelişmeler analiz edilmekte, bu analizler çerçevesinde belirlenen makroekonomik hedefler ile ekonomik ve sosyal alanlarda izlenecek politikalar kamuoyuyla paylaşılmaktadır. Bu kapsamda programlar, stratejik amaçlar temelinde kamu politikaları ve uygulamalarını şekillendirerek kamu ve özel kesim için öngörülebilirliği artıracak bir yol haritası niteliği taşımakta, sosyal ve ekonomik alanda yaşanan gelişmelerin daha sağlam bir zeminde sürdürülmesi suretiyle güven ve istikrara katkıda bulunmaktadır.

Orta vadeli programlar; 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun 16'ncı maddesi gereğince, her sene güncel kalkınma planının genel çerçevesiyle uyumlu olarak üç yıllık süre kapsamında Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanmakta ve Cumhurbaşkanı Kararıyla yürürlüğe girmektedir. 2006 ve 2024 yılları arasında toplam 19 orta vadeli program hazırlanmıştır. Orta vadeli programlarda finansal istikrarın güçlendirilmesi, yüksek katma değerli üretimin teşvik edilmesi, yeşil ve dijital dönüşüm odağıyla verimlilik ve ihracat artışı yoluyla büyüme ve cari işlemler dengesinde kalıcı iyileşme sağlanması, enflasyonun orta vadede tek haneye düşürülmesi, iş ve yatırım ortamının iyileştirilmesi ve afetlerle etkin mücadele ederken mali disiplinin korunmasını esas alan politika zemininin tesis edilmesi amaçlanmaktadır.

Program dönemi boyunca, kamu kurumlarının bütçelerinin hazırlanmasında, yasal ve idari düzenlemelerin gerçekleştirilmesinde, karar alma ve uygulama süreçlerinde orta vadeli programlarda yer verilen bu temel amaç ve önceliklerle tam uyum sağlanması gerekmektedir. Orta vadeli programlar:

- Kamu ve özel kesim için öngörülebilirliği artıracak bir yol haritası niteliğindedir.
- Çeşitli alanlarda birbirleriyle tutarlı bir amaç, politika ve öncelikler seti sunmaktadır.
- Makro politikaların yanı sıra, temel gelişme eksenlerini ve ana sektörleri kapsar.
- Uzun vadeli amaçlara katkıda bulunacak şekilde, üç yıllık dönemde üzerinde yoğunlaşılması planlanan öncelikleri tespit eder.
- Uygulamaların sonuçları ve genel şartlardaki değişimler dikkate alınarak, her yıl yenilenecek dinamik bir yapı arz eder.
- Üç yıllık perspektife sahiptir.

Orta Vadeli Program'da (2024-2026) Eğitim

Özgün, ekonomimizdeki temel gelişme alanlarına yönelik, somut ve öncelikli olmalarına dikkat edilerek hazırlanan ve 2024-2026 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Program 06/09/2023 tarihli ve 32301 sayılı 1. mükerrer Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Programda Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanına giren konularla ilgili olarak 19 politika ve tedbir ile Öncelikli Reform Alanlarına Yönelik 10 düzenleme yer almaktadır. Politika ve Tedbirler arasında; İstihdam, Ödemeler Dengesi, Finansal İstikrar, Afet Yönetimi, Dijital Dönüşüm, Düzenlemeler arasında; Hizmet İhracatının Desteklenmesi, Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençlerin ve Kadınların Eğitime ve İstihdama Katılımı, Yükseköğretimde ve Mesleki Teknik Eğitimde Özel Sektör Odaklı Dönüşüm, Kamu Cari Harcamalarında Rasyonelleşme, Afetlere Duyarlı Bütünleşik Mekânsal Planlama, İklim Değişikliği Mevzuatı, Emisyon Ticaret Sistemi, Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizmasına Uyum başlıkları yer almaktadır. Orta Vadeli Programda yer alan politika ve tedbirler ile yapılacak düzenlemeler aşağıdaki tablolarda sunulmuş ve bunlar Bakanlığımız birimleri ile ilişkilendirilmiştir.

ORTA VADELİ PROGRAM (2024-2026)

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI İLE İLGİLİ POLİTİKA VE TEDBİRLER

HEDEF	POLİTİKA VE TEDBİRLER	Sorumlu Birim
İSTİHDAM	1. Nitelikli eleman ihtiyacının sağlanmasına yönelik pilot illerde yapılacak analiz sonuçları dikkate alınarak sanayi ile iş birliği içerisinde mesleki eğitim programları hayata geçirilecektir.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	2. Mesleki ve teknik eğitim müfredatı özel sektörle iş birliği içerisinde güncellenecek, staj ve işbaşı eğitimi programlarının yaygınlaştırmasını sağlayacak şekilde yönetim ve finansman konuları da dâhil olmak üzere özel sektör katılımı artırılacaktır.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	3. Mesleki ve teknik lise mezunlarının buldukları bölgedeki iş kollarını öneleyecek şekilde işgücü piyasalarının ihtiyaçlarını karşılamak üzere istihdama erken dönemde katılmalarını sağlayacak düzenlemeler hayata geçirilecek, bu anlayışla meslek yükseköğretimlerinin işlevi gözden geçirilecektir.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	4. Savunma sanayii, yapay zekâ, siber güvenlik, temiz ve sürdürülebilir enerji ile uzay teknolojileri gibi stratejik alanlarda nitelikli işgücü yetiştirmeye yönelik kamu-üniversite-özel sektör iş birliği programları uygulamaya konulacaktır.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	5. Çalışma çağındaki her bireyin üreterek gelir elde edeceği beceriler ile aidiyet hissedeceği meslekleri edinmesine yönelik programlar hayata geçirilecektir.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	6. Bireylerin istihdamda kalmalarının temin edilmesi ve sahip oldukları becerilerin günümüz ihtiyaçlarına uyarlanması için hayat boyu öğrenmeye katılım artırılacak, sektörlerle işbirlikleri güçlendirilecektir.	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
	7. Ne eğitimde ne istihdamda olan gençlerin eğitime ve istihdama katılmalarını teşvik etmek amacıyla mesleki eğitim, yetkinlik ve becerilerini dikkate alan programlar hayata geçirilecektir.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	8. Geleceğin mesleklerine yönelik gençlerin kariyer farkındalıklarını artıracak program ve faaliyetler yaygınlaştırılacaktır.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	9. Aktif işgücü programları, yeşil ve dijital dönüşümün gerektirdiği işlere yönelik işgücü uyumunun sağlanmasında ve yeni istihdam olanaklarının oluşturulmasında etkin bir şekilde uygulanacaktır.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

HEDEF	POLİTİKA VE TEDBİRLER	Sorumlu Birim
	10. Dijital ve yeşil dönüşümle değişen işgücü piyasasına kadınların tam, eşit, güvenceli ve etkin katılımlarının sağlanması ve bu kapsamda ihtiyaç duyulacak yeni beceri ve yeteneklerin kadınlara ve kız çocuklarına kazandırılması için özel programlar geliştirilecek ve kadınların işgücüne katılımlarını artıracak girişimcilik, finansal okur-yazarlık, kooperatifçilik gibi alanlarda programlar, kapsamı genişletilerek yaygınlaştırılacaktır.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	11. Yurt içinden temininde zorluk yaşanan hallerde işgücü piyasasının farklı vasıflarda ihtiyaçlarını karşılamak üzere göç ve istihdam politikalarının dengeli bir şekilde uyumlaştırılması sağlanacaktır.	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
	12. Geçici ve/veya uluslararası koruma statüsündekilerin, kayıtlı olduğu ilde ikamet başta olmak üzere Türkiye’de bulunma şartlarına riayet etmeleri gözetilerek, işgücü temininde güçlük çekilen alanlar öncelikli olmak üzere kayıtlı bir biçimde çalışmaları tesis edilecektir.	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
ÖDEMELER DENGESİ	13. Turizmde hizmet kalitesini artırmak üzere sektörde çalışan personelin nitelikli istihdam imkânlarının yıl geneline yayılması sağlanacak, mesleki ve teknik eğitim ile işbaşı programlarının aktif bir biçimde uygulanmasıyla beceri düzeyi yükseltilecektir.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
FİNANSAL İSTİKRAR	14. Finansal okuryazarlık faaliyetleri daha da yaygınlaştırılacaktır.	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
AFET YÖNETİMİ	15. Eğitim ve sağlık başta olmak üzere kamu hizmetlerinin sunulduğu yapıların afet ve olağanüstü durumlara karşı hazırlık durumu güçlendirilecektir.	İnşaat ve Emlak Genel Müdürlüğü
DİJİTAL DÖNÜŞÜM	16. Sanayi ve hizmet sektörlerinde yapay zekâ, büyük veri, bulut bilişim, blokzincir, siber güvenlik ve siber-fiziksel sistemler gibi dijital dönüşüme yönelik yerli teknolojilerin geliştirilmesi desteklenecektir.	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü
	17. Açık kaynak kodlu yazılım ekosistemi geliştirilecek, yazılım sektöründeki insan kaynağı artırılacaktır.	Meslekî ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	18. Kamu hizmet sunumunda tasarruf, güvenlik ve sürekliliği temin etmek üzere açık kaynak kodlu yazılım ve bulut bilişim gibi araçlardan faydalanılacaktır.	Bilgi İşlem Genel Müdürlüğü
	19. 81 ilde Teknofest Teknoloji Atölyeleri kurulacaktır.	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü

ÖNCELİKLİ REFORM ALANLARINA YÖNELİK DÜZENLEMELER

	Yapılacak İşlem (Kanun*/Karar/ İdari Düzenleme)	İşlemin İçeriği /Açıklaması	Öngörülen Takvim	İlgili Birim
BÜYÜME VE TİCARET				
Hizmet İhracatının Desteklenmesi	İdari Düzenleme	Turizm, taşımacılık, finansal hizmetler ve danışmanlık, eğitim, sağlık, dizi/film ve animasyon başta olmak üzere kültür endüstrileri, yurtdışı müteahhitlik ve teknik müşavirlik alanlarında verimlilik ve rekabet gücünü esas alan döviz kazandırıcı hizmet ticareti desteklenecektir.	2024 1.Çeyrek (Sürekli)	Yüksek Öğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğü
BEŞERİ SERMAYE VE İSTİHDAM				
Ne Eğitimde Ne İstihdamda Olan Gençlerin ve Kadınların Eğitime ve İstihdama Katılımı	İdari Düzenleme	Yetkinlik ve becerileri dikkate alan istihdama katılımı artıracak programlar hayata geçirilecektir.	2024 1.Çeyrek (Sürekli)	Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
	İdari Düzenleme	Kadınların işgücüne katılımlarını artırmak üzere girişimcilik, finansal okuryazarlık, kooperatifçilik gibi alanlarda programlar yaygınlaştırılacak erişilebilir gündüz bakım merkezlerinin sayısı artırılabacaktır.	2024 1.Çeyrek (Sürekli)	Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü
	İdari Düzenleme	Gençlerin kariyer yönetimine yönelik geleceğin meslekleri de dâhil olmak üzere bilinç düzeyini artıracak faaliyetler yaygınlaştırılacaktır.	2024 1.Çeyrek (Sürekli)	Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü
Yükseköğretimde ve Mesleki Teknik Eğitimde Özel Sektör Odaklı Dönüşüm	İdari Düzenleme	Mesleki ve teknik eğitim müfredatı özel sektörle iş birliği içerisinde güncellenecek, staj ve işbaşı eğitimi programlarının yaygınlaştırmasını sağlayacak şekilde yönetim ve finansman konuları da dâhil olmak üzere özel sektör katılımı artırılabacaktır.	2024 4.Çeyrek (Sürekli)	Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğü

	Yapılacak İşlem (Kanun*/Karar/ İdari Düzenleme)	İşlemin İçeriği /Açıklaması	Öngörülen Takvim	İlgili Birim
	Karar / İdari Düzenleme	Savunma sanayii, yapay zekâ, siber güvenlik, temiz ve sürdürülebilir enerji ile uzay teknolojileri gibi stratejik alanlarda nitelikli işgücü yetiştirmeye yönelik kamu- üniversite-özel sektör iş birliği programları hayata geçirilecektir.	2024 4.Çeyrek (Sürekli)	Yüksek Öğretim ve Yurtdışı Eğitim Genel Müdürlüğü
KAMU MALİYESİ				
Kamu Cari Harcamalarında Rasyonelleşme	İdari Düzenleme	Kamu hizmetleri, bütçe imkânları içinde kalınarak azami tasarruf anlayışı içinde yerine getirilecektir. Harcama gözden geçirmeleri sistematik hale getirilerek verimsiz harcama alanları tasfiye edilecek ve yeni harcama alanları sınırlandırılacaktır.	2024 1.Çeyrek	Strateji Geliştirme Başkanlığı
	İdari Düzenleme	Kamu taşıtlarının kullanımı ihtiyaç analizleri çerçevesinde sistematik olarak gözden geçirilecek, taşıt ihtiyaçları öncelikle geçici tahsisle ya da ihtiyaç fazlası taşıtların devri suretiyle karşılanacak ve yeni taşıtların edinimlerinde yerli üretim ile çevreci araçlara öncelik verilecektir.	2024 1.Çeyrek	Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü
AFET YÖNETİMİ				
Afetlere Duyarlı Bütünleşik Mekânsal Planlama	İdari Düzenleme	Mekânsal planların yapımında ve uygulanmasında çoklu afet tehlikelerine karşı direnciliğin sağlanmasına yönelik kriter ve önlemlere ilişkin mevzuatta düzenleme yapılacaktır.	2024 1.Çeyrek	İnşaat ve Emlak Genel Müdürlüğü

	Yapılacak İşlem (Kanun*/Karar/ İdari Düzenleme)	İşlemin İçeriği /Açıklaması	Öngörülen Takvim	İlgili Birim
YEŞİL VE DİJİTAL DÖNÜŞÜM				
İklim Değişikliği Mevzuatı, Emisyon Ticaret Sistemi, Sınırdaki Karbon Düzenlemesi Mekanizması na Uyum	Kanun/Karar/İdari Düzenleme	Yeşil dönüşümün ve 2053 net sıfır emisyon hedefinin gerçekleştirilmesi ve sürdürülmesi için sera gazı emisyonlarının azaltılmasına ve iklim değişikliğine uyuma yönelik faaliyetlerle iklim değişikliğiyle mücadeleye ilişkin planlama ve uygulama araçları düzenlenecektir.	2024 1.Çeyrek (Sürekli)	Destek Hizmetleri Genel Müdürlüğü

TÜRKİYE CUMHURİYETİ CUMHURBAŞKANLIĞI
STRATEJİ VE BÜTÇE BAŞKANLIĞI

TÜRKİYE
YÜZYILI

Türkiye

Türkiye

2024 YILI
CUMHURBAŞKANLIĞI
YILLIK PROGRAMI

Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programları

Cumhurbaşkanlığı yıllık programları, her yılın ekim ayının sonuna doğru yayımlanan ve sonraki yılın makroekonomik, mali ve sektörel hedef ve politikaları içeren programdır. Cumhurbaşkanlığı yıllık programları; güncel kalkınma planı ve orta vadeli programla uyumlu olarak her yıl Hazine ve Maliye Bakanlığı ile Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığınca hazırlanmakta ve Cumhurbaşkanı Kararı'yla yürürlüğe girmektedir. Kalkınma planlarında ve orta vadeli programlarda yer alan politikalara yönelik her yıl uygulanacak somut tedbirlere ayrıntılı olarak Cumhurbaşkanlığı yıllık programlarında yer verilmektedir.

1996 ve 2024 yılları arasında 28 yıllık program hazırlanmıştır. Yıllık programlarda dünya ve Türkiye ekonomisindeki gelişmeler, büyüme ve istihdam, yatırımlar, ödemeler dengesi, enflasyon ve para politikası, mali piyasalar konuları kapsamında veri ve istatistikler yer almaktadır. Bununla birlikte; "İstikrarlı Büyüme, Güçlü Ekonomi", "Yeşil ve Dijital Dönüşümle Rekabetçi Üretim", "Nitelikli İnsan, Güçlü Aile, Sağlıklı Toplum", "Afetlere Dirençli Yaşam Alanları, Sürdürülebilir Çevre", "Adaleti Esas Alan Demokratik İyi Yönetişim" konuları ekseninde ülkenin kalkınması ve toplumsal refahın artması temel amacı doğrultusunda belirlenen hedef, politika, tedbir ve performans göstergeleri yer almaktadır.

2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda Eğitim

2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı 25/10/2023 tarihli ve 32350 sayılı (Mükerrer) Resmî Gazete'de yayımlanmıştır. Yıllık Programdaki Politika ve Tedbir maddeleri incelendiğinde On İkinci Kalkınma Planı'nda yer verilen Politika ve Tedbir maddeleri olduğu görülmüştür. Bakanlığımızın sorumlu/ilgili olduğu tedbir maddesi sayısı 147'dir. Bu tedbir maddelerinin 66 tanesi Bakanlığımızın sorumluluğunda bulunmaktadır. 81 tedbir maddesinde ise Bakanlığımız iş birliği yapılacak kuruluş olarak yer almaktadır. 2024 Yılı Programında yer alan tedbir maddeleri Bakanlığımız birimleri ile ilişkilendirilmiş olup üç aylık periyotlarla izlemeleri gerçekleştirilmektedir. Gerçekleşme oranları Cumhurbaşkanlığı Strateji ve Bütçe Başkanlığına raporlanmaktadır. 2024 Yılı Cumhurbaşkanlığı Yıllık Programı'nda, Bakanlığımızın sorumlu/ilgili olduğu tedbir maddeleri tabloda sunulmuştur.

2024 YILI CUMHURBAŞKANLIĞI YILLIK PROGRAMI
MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI SORUMLU OLDUĞU TEDBİRLER

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Yurtiçi Tasarruflar			
Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları (SKA 12) arasında yer alan sorumlu üretim ve tüketim davranışlarının toplumda yaygınlaştırılması özendirilecektir. (Kalkınma Planı p.350)			
Tedbir 350.2. Sürdürülebilir üretim ve tüketim davranışlarının kazandırılmasına yönelik eğitimler müfredata ve kamu kurumları ile özel sektör bünyesindeki programlara dâhil edilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S)	2. Sürdürülebilir üretim ve tüketim davranışlarının kazandırılmasına yönelik konulara okul öncesi, ilköğretim ve ortaöğretim müfredatında yer verilecektir.	Temel Eğitim G.M. Ortaöğretim G.M. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
Finansal okuryazarlığın artırılması ve finansal tabana yayılma amacıyla hanehalkı ve firmalarda tasarruf yapma farkındalığı sağlanacak ve finansal tasarruf araçlarına, aile bütçesi ve risk yönetimine yönelik bilgi düzeyi dijital platformlarda kullanılarak artırılabilecektir. (Kalkınma Planı p.352)			
Tedbir 352.3. Finansal okuryazarlık içeriği ilköğretim ve ortaöğretim müfredatına yansıtılacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) SPK, BDDK, Sigortacılık ve Özel Emeklilik Düzenleme ve Denetleme Kurumu, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları, İlgili STK'lar	1. İlk ve ortaöğretim müfredatında finansal okuryazarlık ile ilgili güncelleme yapılacaktır.	Temel Eğitim G.M. Ortaöğretim G.M. Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
Mali Piyasalar			
Fintek ve dijital finans altyapısı güçlendirilecektir. (Kalkınma Planı p.379)			
Tedbir 379.2. Fintek sektöründe yazılım alanında çalışmak üzere insan kaynağı yetiştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Cumhurbaşkanlığı Dijital Dönüşüm Ofisi, Cumhurbaşkanlığı Finans Ofisi, YÖK	1. Eğitimde yeni teknolojilerin etkin kullanımının desteklenmesi ve yenilikçi eğitim uygulamalarının kullanılması ile öğretmen ve öğrencilerin akademik ve dijital yeterliliklerinin artırılmasına katkı	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri G.M. Öğretmen Yetiştirme ve

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
		sağlanacaktır. 2. Öğretmenlerin dijital yeterliliklerinin artırılması yönünde eğitimde yeni teknolojileri kullanmaları desteklenecek ve yenilikçi uygulamaları takip etmelerine katkı sağlanacaktır.	Geliştirme G.M.
YEŞİL VE DİJİTAL DÖNÜŞÜMLE REKABETÇİ ÜRETİM İmalat Sanayii			
İmalat sanayiinin ikiz dönüşüm çerçevesinde ihtiyaç duyduğu nitelikli beşeri sermayenin geliştirilmesi sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.432)			
Tedbir 432.1. Mesleki eğitimde kamu-özel sektör iş birliğinin artırılması, meslek liseleri ve meslek yüksekokullarının yönetiminde özel sektörün daha etkin rol alması sağlanacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı(S) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB	1. Sektörle iş birliği yapılarak talep edilen alanlarda meslek liselerine yönelik programlar geliştirilecektir.	Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.
Otomotiv			
Otomotiv sanayiine yönelik işgücü niteliğinin artırılması sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.473)			
Tedbir 473.1. Müfredatın ve eğitim yöntemlerinin günümüz teknolojik gerekliliklerine uygun şekilde güncellenmesi sağlanacak, özel sektörün ülke rekabetçiliğine destek olacak şekilde yürüteceği programlar desteklenecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) YÖK, İlgili Özel Sektör Kuruluşları	1. Özel sektörün eğitim teknolojilerinde yapmış olduğu yeni çalışmaları öğretmenler, akademisyenler ve öğrencilerle paylaşımları sağlanacaktır.	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri G.M.
Turizm			
Rekabetçi ve hızla değişen talebi karşılayabilen bir turizm sektörü için hizmet kalitesi iyileştirilecektir. (Kalkınma Planı p.525)			
Tedbir 525.3. Mesleki eğitim müfredatı sektörün ihtiyaçları doğrultusunda yeniden düzenlenecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Kültür ve Turizm Bakanlığı, MYK, Üniversiteler, STK'lar	1. Mesleki ve teknik ortaöğretim programları, ulusal meslek standartları, ulusal ve uluslararası yeterlilikler, teknolojik gelişmeler ve sektörden gelen talepler doğrultusunda	Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
		güncellenecektir.	
<p>Tedbir 525.4. Turizm sektörünün ihtiyacı olan nitelikli ara eleman ihtiyacının karşılanmasına yönelik uygulamalı eğitim programları geliştirilerek sürdürülecektir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Kültür ve Turizm Bakanlığı, STK'lar</p>	<p>1. Protokol kapsamındaki mesleki ve teknik Anadolu liselerinde okuyan öğrencilerin en az üç yabancı dil öğrenmelerine ve turizm işletmelerinde yoğunlaştırılmış beceri eğitimi almalarına devam edilecektir.</p>	<p>Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.</p>
Girişimcilik ve KOBİ'ler			
KOBİ'lere yönelik beşeri sermaye güçlendirilecektir. (Kalkınma Planı p.559)			
<p>Tedbir 559.2. Örgün eğitimdeki girişimcilik müfredatı finansal okuryazarlık, mevzuat bilgisi, dijital teknolojiler, e-ticaret, pazarlama gibi konulardaki ihtiyaçlar dikkate alınarak gözden geçirilecek, uygunluk değerlendirmesine imkân sunan uygulamalı girişimcilik eğitimleri yaygınlaştırılacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Hazine ve Maliye Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ticaret Bakanlığı</p>	<p>1. Mesleki ve teknik eğitimde yenilikçi öğretme ve öğrenme yöntemleri teşvik edilecek ve yenilikçi öğretme ve öğrenme yöntem süreçleri iyileştirilecektir.</p>	<p>Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.</p>
<p>Tedbir 559.3. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) tarafından yapılacak mesleki eğitim merkezleri ve meslek liselerinin yer seçiminde OSB'ler öncelikli olarak değerlendirilecektir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı</p>	<p>1. Mesleki ve teknik eğitim mezunlarının istihdam olanaklarını artırmak için sektör içi okul ve sektöre entegre okul benzeri iş birliği modelleri oluşturulacaktır.</p>	<p>Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.</p>

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Fikri Mülkiyet Hakları			
Toplumda fikri mülkiyet bilincinin artırılması ve yayılması sağlanacak, hedef odaklı eğitim ve bilinçlendirme faaliyetleri yapılacaktır. (Kalkınma Planı p.565)			
Tedbir 565.6. Çocukların erken yaşlarda yenilikçi düşünme becerilerini geliştirmeye yönelik çizgi film ve eğitici içerikli bilgisayar oyunları geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	1. Eğitim Bilişim Ağı Portalının içeriği öğretim programları ile uyumlu hale getirilerek zenginleştirilecek ve portalın etkin kullanımı yaygınlaştırılacaktır.	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri G.M.
Tedbir 565.7. Millî Eğitim Bakanlığına bağlı okul ve kurumlarda görev yapan idareci ve öğretmenlerin fikri mülkiyet bilgi düzeyini artırmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Kültür ve Turizm Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı	1. İdareci ve öğretmenlere fikri mülkiyet haklarına yönelik bilgilendirme yapılacaktır.	Personel G.M. Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme G.M.
NİTELİKLİ İNSAN, GÜÇLÜ AİLE, SAĞLIKLI TOPLUM			
Eğitim			
Çocukların kaliteli, evrensel, ücretsiz ve okul öncesi eğitime erişimlerinde fırsat eşitliği sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.661)			
Tedbir 661.1. Okul öncesine erişimin artırılması için gerekli fiziki ve beşeri altyapı sağlanacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı, Hazine ve Maliye Bakanlığı	1. Okul öncesine erişimin artırılması için gerekli fiziki ve beşeri altyapının artırılmasına yönelik çalışmalar yapılacaktır.	Temel Eğitim G.M.
Tedbir 661.4. Okul öncesiyle ilgili kalite standartları belirlenecek, izleme ve değerlendirme sistemi geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S)	1. Okul öncesi eğitimde okul aile iş birliği geliştirilerek çocukların bütüncül gelişimlerini destekleyecek izleme ve değerlendirme sistemi kurulacaktır. 2. Eğitim politikalarının etkisi verilere dayalı olarak izlenecek ve	Temel Eğitim G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
		değerlendirilecektir.	
<p>Çocukların ruhsal ve bedensel gelişimlerini gözeten, çocuk güvenliğini ve çocuğun iyi olmalarını destekleyen eğitim ortamları sağlanacak, eğitim dışına çıkma ve okuldan kopma riski bulunan öğrencilere yönelik önleyici mekanizmalar oluşturulacaktır. (Kalkınma Planı p.662)</p>			
<p>Tedbir 662.4. Okuldan kopma riski olan çocukların eğitim sistemi içerisinde kalmaları ve eğitim dışına çıkan çocukların yeniden eğitim sistemine döndürülmesi için öğrencilerin sosyal ve akademik becerilerini izleyen takip mekanizması oluşturulacak, bu takip mekanizması aracılığıyla riskleri önleyici tedbirler aile ve okul iş birliğiyle alınacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı</p>	<p>1. Aile eğitimi ve katılımı çalışmaları daha işlevsel hale getirilecektir. 2. 14-18 yaş aralığında yer alan ortaöğretim çağı nüfusundaki okul dışı kalmış öğrencilerin eğitim hayatına katılması sağlanacaktır. 3. Tüm eğitim kademelerinde okullaşma ve tamamlama oranları artırılacak, devamsızlık oranları azaltılacaktır.</p>	<p>Hayat Boyu Öğrenme G.M. Ortaöğretim G.M. Temel Eğitim G.M.</p>
<p>Öğrenciler arasındaki başarı farkı ile okullar arasındaki nitelik farkı azaltılacak, tüm okullarda nitelikli ve kapsayıcı eğitim hizmet sunumu sağlanacak, bu amaçla insan kaynağının niteliği artırılacak ve eğitim sürecinin önemli bir parçası olan ailelerin bu kapsamda daha fazla katkı sağlamalarına yönelik eğitim faaliyetleri yaygınlaştırılacaktır. (Kalkınma Planı p.663)</p>			
<p>Tedbir 663.1. Okul bazlı performans değerlendirme sistemine geçilerek düşük seviyede gelişim gösteren okulların okul gelişim düşüklüğünün nedeni analiz edilerek gerekli önlemler alınacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S)</p>	<p>1. Yönetimin bütün kademelerinde gerçekleştirilen faaliyet ve işlemlerin planlanması, uygulanması ve kontrolü aşamalarındaki etkililiğin, ekonomikliğin ve verimliliğin değerlendirilmesi amacıyla performans denetimleri artırılacaktır.</p>	<p>Teftiş Kurulu Başkanlığı İç Denetim Birimi Başkanlığı</p>
<p>Tedbir 663.4. Destekleme programlarına öğrenci yönlendirmeleri etkin hale getirilecek ve bu yönlendirmelerde öğrencilerin duygusal ve sosyal gelişim alanları dikkate alınacak, destekleme programlarının erken yaşlarda da uygulanması sağlanacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S)</p>	<p>1. Öğrencilerin bilimsel, kültürel, sanatsal, sportif, toplum hizmeti etkinliklerine katılımı artırmak amacıyla çok yönlü destekleme ve izleme-değerlendirme mekanizmaları hayata geçirilecektir. 2. Temel eğitimde öğrenme</p>	<p>Temel Eğitim G.M.</p>

TEDBİRLER	SORUMLU/İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
		süreçlerinin iyileştirilmesi amacıyla izleme ve değerlendirme çalışmaları yürütülecektir.	
Kaliteli eğitime erişimde fırsat eşitliği sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.664)			
Tedbir 664.1. Okul dışındaki çevresel faktörler kaynaklı farklılıkların, nitelikli eğitime erişimdeki etkisinin giderilmesi için verilen eğitim destekleri ve burslar hedefli programlar şeklinde uygulanacak, bu desteklerin nitelikli eğitime erişim üzerindeki etkisi analiz edilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S)	1. Okul öncesi eğitimde kırtasiye ödeneği düzenli olarak okul öncesi eğitim kurumlarına aktarılacak ve taşınabilir eğitim gören öğrencilere ücretsiz öğle yemeği hizmeti verilerek desteklerin etki analizi yapılacaktır.	Temel Eğitim G.M. Destek Hizmetleri G.M.
Bireyin gelişimini temel alan ve uzun vadeli öğrenme sürecini de içeren ölçme ve değerlendirme sistemi oluşturulacaktır. (Kalkınma Planı p.665)			
Tedbir 665.4. Türkçenin doğru ve güzel kullanımını geliştirmek amacıyla dört temel becerinin değerlendirilmesine yönelik ölçme araçları geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) TDK	1. Türkçenin doğru ve güzel kullanımını geliştirmek amacıyla dört temel becerinin değerlendirilmesine yönelik ölçme araçları geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.	Ölçme, Değerlendirme ve Sınav Hizmetleri G.M.
Eğitim sistemi olağanüstü durumlara karşı daha dayanıklı ve esnek bir yapıya kavuşturulacaktır. (Kalkınma Planı p.666)			
Tedbir 666.2. Olağanüstü durumlarda eğitimin kesintiye uğramasının öğrenme kayıpları üzerindeki etkisini telafi edici çalışmalar yürütülecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S)	1. Eğitim Bilişim Ağı Portalının içeriği öğretim programları ile uyumlu hale getirilerek zenginleştirilecek ve Portalın etkin kullanımı yaygınlaştırılacaktır. 2. Yüz yüze eğitimin tamamen kesintiye uğradığı kriz dönemlerinde uzaktan eğitim ile eğitim süreci kesintisiz sürdürülecektir. 3. Geliştirilen ya da destek sağlanan platformlardan kesintisiz hizmet sunulacaktır.	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Eğitimde teknolojinin doğru kullanımı sağlanacak, teknoloji okuryazarlığı artırılacak ve teknoloji kullanımından kaynaklı eşitsizlikler azaltılacaktır. (Kalkınma Planı p.667)			
Tedbir 667.3. Öğretmen eğitiminde kullanılan dijital içerikler zenginleştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S)	1. Öğretmenlerin yenilikçi teknolojileri ve dijital araçları etkin kullanmalarını destekleyecek teknoloji odaklı öğrenme senaryoları geliştirilecektir.	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri G.M.
Öğretmen yetiştirme ve geliştirme süreci; mesleğe kabulden önceki eğitimden başlanarak mesleğe kabul, mesleki gelişim ve kariyer gelişimi gibi tüm aşamaları, ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden yapılandırılacak, böylece öğretmenlik mesleğinin niteliği ve toplumsal statüsü güçlendirilecektir. (Kalkınma Planı p.668)			
Tedbir 668.1. Öğretmenlerin mesleki gelişiminde nitelik ve niceliği artırmak için mesleki gelişim toplulukları, okul temelli mesleki gelişim, öğretmen- yönetici hareketlilik programları gibi yeni yaklaşımları da içeren iş birliğine dayalı, planlı, erişilebilir, sürdürülebilir, izlenebilir ve mesleki uygulamalar ile bütünleşik bir model geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S)	1. Mesleki gelişimde yeni yaklaşımlar kapsamında düzenlenen faaliyetlerinin yaygınlaşmasıyla öğretmenlerin karşılıklı olarak mesleki uzmanlık bilgilerini artırmaya ve fark oluşturan eğitim kurumlarındaki iyi uygulamaların paylaşarak öğretmenler arası mesleki gelişim fırsatlarının artırılmasını sağlamaya yönelik çalışmalar yürütülecektir.	Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme G.M.
Okul yönetim sistemi iyileştirilerek okullardaki karar alma sürecine tüm paydaşların dâhil edilmesine imkân sağlanacak, okul yönetiminde katılımçılıkla birlikte eğitimin kalitesi artırılacaktır. (Kalkınma Planı p.670)			
Tedbir 670.2. Okul gelir ve giderlerinin bilgi ve iletişim altyapısı geliştirilerek “Bütçe- Yatırım İzleme ve Takip Sistemi” ile düzenli takibi yapılacak, şeffaflığı sağlanacak, bu veriler okulların karar alma süreçlerinde dikkate alınacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı (S)	1. Kaynakların etkin, verimli ve ekonomik kullanılması için bütçe-yatırım izleme ve takip sistemi etkin bir şekilde kullanılacaktır.	Strateji Geliştirme Başkanlığı
İklim değişikliği ile mücadele başta olmak üzere sürdürülebilir kalkınma bilincinin tüm öğrencilerde oluşturulması sağlanacak, eğitim mekânları yeşil dönüşümü sağlayacak şekilde tasarlanacaktır. (Kalkınma Planı p.672)			
Tedbir 672.1. Disiplinler üstü bir yaklaşımla iklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma, tüm öğretim programlarına dâhil edilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı	1. Öğrenci, öğretmen ve velilerin toplumsal sorumluluk ve gönüllülük faaliyetleri ile çevrelerine karşı duyarlılıklarının ve farkındalıklarının artırılması amacıyla sürdürülebilir yaşam için sürdürülebilir çevre projesi	Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı Destek Hizmetleri G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
		<p>başlatılacaktır.</p> <p>2. İklim değişikliği ve sürdürülebilir kalkınma, tüm öğretim programlarına dâhil edilecektir.</p> <p>3. Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uygun bir yaklaşımla toplumda çevre ve iklim değişikliği bilinci oluşturulmasını teminen öğretmenler için hizmetiçi eğitimler düzenlenecektir.</p>	Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme G.M.
<p>Hayat boyu öğrenmeye katılım ve belge çeşitliliği artırılabilecek, kazanımların belgelendirilmesi teşvik edilecek, hayat boyu öğrenme sisteminin işgücü piyasasının talep ettiği becerileri kazandırması ve bu becerilerin iş ve sosyal yaşamda etkin kullanımı sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.675)</p>			
<p>Tedbir 675.3. Hayat boyu öğrenme konusunda kamuoyunda farkındalık oluşturulacak, uzun süreli işsizler ile işgücünde olup iş aramayı bırakan pasif işgücüne yönelik hayat boyu öğrenme faaliyetleri özendirilecektir.</p>	Millî Eğitim Bakanlığı (S)	<p>1. Sektör iş birliğinde hayat boyu öğrenme kapsamında mesleki yaygın eğitimler artırılabilecektir.</p> <p>2. Özel politika gerektiren gruplara yönelik açılan kurslara katılan kursiyer sayısı artırılabilecektir.</p>	Hayat Boyu Öğrenme G.M.
<p>Geçici koruma altında bulunan bireylerin eğitime erişimi artırılabilecektir. (Kalkınma Planı p.676)</p>			
<p>Tedbir 676.2. Geçici koruma altında bulunan öğrencilere, ihtiyaç duyulması halinde uzun vadeli telafi edici eğitimler verilecek ve bu öğrencilerin öğrenme kayıpları azaltılacaktır.</p>	Millî Eğitim Bakanlığı (S) İçişleri Bakanlığı	<p>1. Geçici koruma altında bulunan bireylerin eğitimde eşitlik ve kapsayıcılık ilkesine uygun şekilde desteklenmelerini ve eğitim sistemine uyumlarını sağlamak amacıyla uyum eğitimleri, dil desteği, kültürel farkındalık programları gibi kaynaklardan yararlanarak örgün eğitim ve yaygın eğitim imkânlarından en üst düzeyde faydalanmaları sağlanacaktır.</p>	Hayat Boyu Öğrenme G.M.
<p>Tedbir 676.3. Geçici koruma altında bulunan öğrencilere yönelik hedefli bilinçlendirme kampanyaları uygulanacak, mesleki ve teknik eğitime erişimleri artırılabilecektir.</p>	Millî Eğitim Bakanlığı (S) İçişleri Bakanlığı	<p>1. Geçici koruma altında bulunan öğrencilere yönelik açılan kurslara katılan kursiyer sayısı artırılabilecektir.</p>	Hayat Boyu Öğrenme G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Mesleki ve teknik eğitimde özel sektörle iş birliği artırılacaktır. (Kalkınma Planı p.678)			
<p>Tedbir 678.1. Tüm paydaşların rollerinin ve sorumluluklarının tanımlanacağı mesleki eğitim yönetim modeli geliştirilecektir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, YÖK, Üniversiteler, TOBB, OSB'ler, İlgili Meslek Kuruluşları ve STK'lar</p>	<p>1. Sektörle iş birliği yapılarak sektörün talep ettiği alanlarda sektör içi okul modeli geliştirilecektir.</p>	<p>Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.</p>
Mesleki ve teknik eğitim alan bireylerin işgücü piyasasına geçişleri kolaylaştırılacaktır. (Kalkınma Planı p.680)			
<p>Tedbir 680.1. İşgücü piyasası ile mesleki ve teknik eğitim arasındaki uyumun geliştirilmesi için gençlerin işgücü piyasasının ihtiyaçları doğrultusunda tercih yapmaları sağlanacak, öncelikli sektörlerdeki mesleki ve teknik eğitime yönelimin sağlanması için burs, eğitim desteği gibi çeşitli teşvik mekanizmaları uygulanacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, TOBB, OSB'ler, İlgili Meslek Örgütleri, STK'lar</p>	<p>1. Mesleki ve teknik eğitimde rehberlik ve kariyer gelişimi faaliyetleri kapsamında ilgi envanterleri ve yetenek testleri geliştirilecek alan ve dal seçimlerinin bu testlere uygun olarak yapılması sağlanacaktır. 2. Akademik eğitim alan ortaöğretim öğrencilerinin öğrenim dönemi içerisinde mesleki eğitim merkezleri üzerinden meslek edinme imkânları geliştirilecektir.</p>	<p>Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.</p>

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Yabancı dil becerilerini artırmaya yönelik eğitim sistemi, başta müfredat ve öğretmen yetkinliği olmak üzere güçlendirilecektir. (Kalkınma Planı p.681)			
<p>Tedbir 681.1. Yabancı dilde uluslararası standartlarda eğitim verilerek öğrencilerin ileri düzeyde okuma, anlama, konuşma ve yazma becerilerini edinmeleri sağlanacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S)</p>	<p>1. Yabancı dil eğitimine yönelik politikalar güncel yaklaşımlarla uyumlu olarak ele alınarak dinleme, konuşma, okuma ve yazma alanlarındaki beceriler geliştirilecek ve öğretim programlarında kullanılan dil yeterlik çerçevesi ile ilgili hizmet içi eğitimler yapılarak öğretmenlerin bilgi ve becerileri artırılacaktır.</p> <p>2. Öğrencilerin yabancı dil becerilerinin geliştirilmesi için ortaokul beşinci sınıflarda uygulanan yabancı dil hazırlık sınıfı İngilizce ve Almanca olarak yapılandırılacak ve belirlenen okullarda 2023-2024 eğitim öğretim yılında pilot uygulama yapılacaktır.</p> <p>3. Yabancı dil eğitimine ilişkin materyaller zenginleştirilecek, dinleme, konuşma, okuma ve yazma alanlarındaki becerilerin tümünü ölçmeye yönelik sistem geliştirilecektir.</p>	<p>Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı</p> <p>Temel Eğitim G.M.</p> <p>Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme G.M.</p>
Çocuk			
Doğum öncesi dönemden başlayarak çocukların sağlık, beslenme, erken öğrenme, karşılık verici duyarlı bakım, güvenli çevre ve sosyal koruma politikalarına yönelik hizmetlerin sunumu ile erişilebilirliğinin artırılması ve niteliğinin yükseltilmesi sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.731)			
<p>Tedbir 731.2. Anne ve babalara yönelik çocukların yaş ve gelişme düzeylerine uygun bütüncül gelişimlerini ve öğrenme kapasitesini artırıcı eğitim ve oyun içerikli araç ve gereçler ile rehber hazırlanacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S)</p> <p>Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı</p>	<p>1. Aile eğitimi ve katılımı çalışmaları daha işlevsel hale getirilecektir.</p>	<p>Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.</p>

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
<p>Tedbir 731.3. Erken çocukluk dönemi bakım ve eğitim hizmeti veren kurumlar için ortak bir düzenleme yapılacaktır, bu kurumların açılmasına ve faaliyet göstermesine yönelik kriterler hizmet çeşitliliğine imkân tanıyacak şekilde belirlenecektir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı</p>	<p>1. Okul öncesi kurum standartları güncellenecektir.</p>	<p>Temel Eğitim G.M.</p>
<p>Tedbir 731.4. Erken çocukluk dönemi bakım ve eğitim hizmeti veren kurumların sayısı artırılacak, hizmet sunum modelleri çeşitlendirilecek ve denetimler etkinleştirilecektir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı</p>	<p>1. Okul öncesi eğitim kurumlarının fiziki mekân kapasitesi ihtiyaç doğrultusunda artırılacaktır.</p>	<p>Temel Eğitim G.M. İnşaat ve Emlak G.M.</p>
<p>Tedbir 731.5. Erken dönem çocuk bakım ve gelişimine hizmet veren kurumlarda çalışan personelin kapasitesi artırılacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı</p>	<p>1. Okul yöneticileri ve öğretmenlere hizmet içi eğitimler düzenlenecektir.</p>	<p>Personel G.M. Öğretmen Yetiştirme ve Gel. G.M.</p>
<p>Çocukların fiziksel, sosyal ve zihinsel gelişimlerini destekleyici, anne babalarıyla nitelikli zaman geçirmelerini sağlayan kültür, sanat, bilim ve spor faaliyetleri özendirilecek, yaygınlaştırılacak ve erişilebilir hale getirilecektir. (Kalkınma Planı p.732)</p>			
<p>Tedbir 732.1. Çocukların kültür, sanat, bilim ve spor faaliyetlerine yönelmesini özendirmeye yönelik uygulamalar geliştirilecek, her çocuğun bir spor ve bir kültür-sanat alanında beceri kazanması için çalışmalar yürütülecektir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S), Gençlik ve Spor Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yerel Yönetimler</p>	<p>1. Öğrencilerin bilimsel, kültürel, sanatsal, sportif, toplum hizmeti etkinliklerine katılımı artırmak amacıyla çok yönlü destekleme ve izleme-değerlendirme mekanizmaları hayata geçirilecektir.</p>	<p>Temel Eğitim G.M. Ortaöğretim G.M.</p>
<p>Tedbir 732.3. Kendi geleceğini inşa eden bir neslin oluşturulmasına katkı sunulmasını teminen iklim değişikliği ve sürdürülebilirliğe yönelik faaliyetlere çocukların katılımı sağlanacak, gönüllülük faaliyetleri hakkında çocuklar, aileler ve öğretmenler bilinçlendirilecek, çocukların yaşlılar ve engelliler ile aile içi ve kuşaklararası iletişimlerini güçlendirilecektir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Yerel Yönetimler, Kültür ve Turizm Bakanlığı</p>	<p>1. Toplumda çevre ve iklim değişikliği bilinci oluşturmaya yönelik faaliyetler gerçekleştirilecektir. 2. Sıfır atık ve geri dönüşüm uygulamalarının yaygınlaştırılması amacıyla okul/kurumlarda "Sıfır Atık Projesi" kapsamında atıkların (ambalaj atığı, özel atık, tıbbi atık, tehlikeli atıkların) kaynağından ayrı ayrı toplanarak geri dönüşüm ve geri kazanım süreci içerisinde</p>	<p>Destek Hizmetleri G.M.</p>

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
		<p>değerlendirilmesi sağlanacaktır.</p> <p>3. Millî Eğitim Bakanlığı ile Türk Standartları Enstitüsü iş birliğinde, “okulum temiz” belgelendirme programı kapsamında sertifika alan okul sayısı artırılabilecek, daha önce sertifika alan okulların da belge yenileme tetkikleri gerçekleştirilecektir.</p> <p>4. Öğrenci, öğretmen ve velilerin toplumsal sorumluluk ve gönüllülük faaliyetleri ile çevrelerine karşı duyarlılıklarının ve farkındalıklarının artırılması amacıyla Sürdürülebilir Yaşam İçin Sürdürülebilir Çevre projesi başlatılacaktır.</p>	
<p>Tedbir 732.5. Okul bahçelerinin çocuklar tarafından daha nitelikli kullanılması açısından, geleneksel çocuk oyunlarını teşvik etmek amacıyla “geleneksel çocuk oyunları” kapsamında hazırlanan oyun kılavuzları ve görselleri doğrultusunda çalışmalar yapılacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Kültür ve Turizm Bakanlığı</p>	<p>1. Okul bahçeleri geleneksel çocuk oyunlarına yönelik düzenlenecektir.</p> <p>2. e-Okul sisteminde bulunan sosyal etkinlik modülünde geleneksel çocuk oyunlarının izleme ve değerlendirme çalışması gerçekleştirilecektir.</p> <p>3. Ders içerikleri geleneksel çocuk oyunlarına yönelik desteklenecek ve öğrenci seviyesine uygun geleneksel çocuk oyunları kılavuzu hazırlanacaktır.</p>	<p>Temel Eğitim G.M.</p>
<p>Yoksulluğun nesiller arası aktarımını azaltmak ve fırsat eşitliğini artırmak üzere çocukların bireysel ihtiyaçlarına yönelik uygulamalar hayata geçirilecektir. (Kalkınma Planı p.733)</p>			
<p>Tedbir 733.1. Erken çocukluk döneminden başlamak üzere çocukların eğitim hayatlarındaki yoksunlukları dikkate alınarak bireysel ihtiyaçlarını gidermeyi sağlayacak yeni ve esnek uygulamalar geliştirilecektir.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Yerel Yönetimler</p>	<p>1. Okul öncesi eğitimde yaz eğitimi uygulanacak, ders yılı içerisinde okul öncesi eğitime erişemeyen çocukların yaz eğitimine devam etmesi sağlanacak ve böylece okul öncesi eğitime erişim artırılabilecektir.</p>	<p>Temel Eğitim G.M.</p>

TEDBİRLER	SORUMLU/İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Tedbir 733.2. Mevcut destekler de dikkate alınarak farklı alanlarda başarılı ve yetenekli olan ancak maddi imkânsızlıkları nedeniyle bu alanlarda ilerleyemeyen çocuklara yönelik destekler geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Yerel Yönetimler	1. Özel yetenekli bireylere sunulan eğitim hizmetinin niteliğinin artırılması amacıyla fiziki ve beşerî imkânlar güçlendirilecektir.	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.
Çocuk işçiliğinin önlenmesine yönelik mücadele kararlılıkla sürdürülecektir. (Kalkınma Planı p.734)			
Tedbir 734.4. Mevsimlik gezici tarımda çalışan ailelerin çocuklarının gelişimlerine katkı sağlayacak faaliyetler düzenli, sürekli ve erişilebilir hale getirilerek eğitimden kopmamaları ve bu alanda desteklenmeleri için çalışmalar yürütülecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S), Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı	1. Okul öncesi eğitim almamış çocuklara yönelik yaz eğitimi uygulaması ihtiyaç duyulan bölgelerde gerçekleştirilecektir.	Temel Eğitim G.M.
Çocuk adalet sisteminin çocuğun üstün yararı ilkesi ve onarıcı adalet yaklaşımıyla yapılandırılması sürdürülecektir. (Kalkınma Planı p.735)			
Tedbir 735.8. Cezaevinde kalan çocukların meslek öğrenmeleri teşvik edilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı	1. Cezaevinde kalan çocukların mesleki ve teknik eğitime erişimi desteklenecektir. 2. Cezaevinde kalan çocukların eğitime erişimlerinin artırılması amacıyla İnsan Kaynakları Kapasitesi ve Kurumların Fiziki Kapasitesinin Artırılması projeleri yürütülecek ve personel hareketliliği desteklenecektir.	Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.
Çocuklara yönelik psikososyal destek hizmetleri yaygınlaştırılacak, bilgilendirme, izleme ve yönlendirmeler yapılacak, riskli veya atipik gelişim gösteren çocuklara uygun gelişimsel müdahaleler geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.739)			
Tedbir 739.1. Rehberlik araştırma merkezleri ile okulların rehberlik hizmetleri güçlendirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) İlgili Kurum ve Kuruluşlar	1. Psikolojik Danışma ve Rehberlik Hizmetleri güçlendirilecektir.	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Tedbir 739.3. Eğitim ve sağlık kurumlarında ebeveyn rehberliğine yönelik çalışmalar yürütülecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Sağlık Bakanlığı	1. Aile eğitimi ve katılımı çalışmaları daha işlevsel hale getirilecektir.	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.
Tedbir 739.4. Okullarda ve sosyal hizmet merkezlerinde sağlık, ilk yardım, beslenme, finansal okuryazarlık, teknoloji, hukuk ve sosyal medya okuryazarlığı becerilerini güçlendirecek programlar yürütülecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	1. Tüm eğitim kademelerinde okutulan derslerin eğitim-öğretim programları çağın ihtiyaçları, güncel gelişmeler, millî ve manevi değerlerimiz temelinde gözden geçirilecektir.	Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı
Çocukların sağlıklı gelişimlerini olumsuz etkileyecek oyun ve dijital uygulamalar ile kitap ve sosyal medya içeriklerinden korunmasına yönelik tedbirler alınacak, siber suçlar konusunda bilgilendirilmeleri sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.740)			
Tedbir 740.4. Çocukların siber suçlar ve siber zorbalıklar konusunda bilinçlendirilmesi sağlanacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı	1. Çocuklarımızın eğitim süreçlerinin güvenliğini sağlamak üzere her türlü suç ve zararlı alışkanlıktan uzak tutulması ile korunmasına yönelik Bakanlıklar arası yükümlülüklerin etkinlik ve verimliliği değerlendirilerek siber suç ve zorbalık konusunda kurumsal sorumluluklar gözden geçirilecektir.	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.
Bağımlılık oluşturan davranış ve maddelerden çocukların korunmaları sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.742)			
Tedbir 742.4. Bağımlılıkla mücadele amacıyla çocuklara, ailelere ve çocuklarla çalışan profesyonellere yönelik bilinçlendirme çalışmaları ve eğitimler sürdürülecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı(S) Gençlik ve Spor Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı	1. Çocuklarımızın eğitim süreçlerinin güvenliğini sağlamak üzere onların her türlü suç ve zararlı alışkanlıktan uzak tutulması ile korunmasına yönelik Bakanlıklar arası yükümlülüklerin etkinlik ve verimliliğinin değerlendirilmesini sağlamak ve bu değerlendirme süreçleri çerçevesinde ilgili tarafların iş birliği ve koordinasyonunda koruyucu, önleyici eğitim ve güvenlik tedbirleri alınacaktır.	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Afet durumlarında çocukların maruz kalacağı olumsuzlukların giderilmesine ve haklarının korunmasına yönelik projelerle afet öncesi bilinçlendirme ve afetlere hazırlıklı olma çalışmaları yaygınlaştırılacaktır. (Kalkınma Planı p.744)			
Tedbir 744.1. Afet durumlarında çocukların maruz kalacağı olumsuzlukların giderilmesine ve haklarının korunmasına yönelik projelerle afet öncesi bilinçlendirme ve afetlere hazırlıklı olma çalışmaları yaygınlaştırılacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu, ilgili kurum ve kuruluşlar	1. Türkiye’de afet durumlarında çocukların, çocuk hakları çerçevesinde korunması ve güçlendirilmesi amacıyla ilgili kurum ve kuruluşlar için afet durumunda çocukların hak kayıplarının önlenmesini ve en hızlı ve verimli şekilde harekete geçilmesini sağlamak üzere Afet Durumlarında Çocuk Haklarının Korunması ve Geliştirilmesi Eylem Planı hazırlanacak ve Planın uygulanmasına yönelik eğitim programlarının geliştirilip uygulanması sağlanacaktır.	Destek Hizmetleri G.M.
Gençlik			
Gençlerin fiziki, sosyal ve muhakeme yönüyle gelişimleri ile yenilikçi ve girişimci niteliklerini destekleyen bilim, sanat, kültür ve spor faaliyetlerine katılımları özendirilecektir. (Kalkınma Planı p.746)			
Tedbir 746.1 Gençlerin spor, kültür ve sanat faaliyetleri ile özellikle matematik, fen, teknoloji ve mühendislik alanlarına yönelmesini sağlayacak programlar geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Gençlik ve Spor Bakanlığı, ilgili Kurum ve Kuruluşlar	1. Mesleki ve teknik ortaöğretime katılım ve tamamlanma oranları, mesleki eğitimin gençler arasında tercih edilmesinin özendirilmesi, tanıtım faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi, güncel meslek ve yeterlilikler konusunda eğitimler verilmesi yoluyla artırılacaktır.	Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.
Tedbir 746.2. Gençlerin yeşil ve dijital dönüşümün etkilerine ve geleceğin ihtiyaçlarına uyum sağlayabilmesi ve üretkenliklerinin desteklenmesi için gerekli becerileri kazanmalarına yardımcı programlar geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Üniversiteler, STK'lar	1. Öğrenci, öğretmen ve velilerin toplumsal sorumluluk ve gönüllülük faaliyetleri ile çevrelerine karşı duyarlılıklarının ve farkındalıklarının artırılması amacıyla "Sürdürülebilir Yaşam İçin Sürdürülebilir Çevre" projesi başlatılacaktır.	Destek Hizmetleri G.M. Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
		2. Talep eden herkesin meslekî ve teknik eğitime erişim imkânları artırılabilecektir.	
Tedbir 746.6. Okulların fiziki ve beşeri imkânlarının ders dışı zamanlarda yapılacak sosyal, kültürel ve sportif faaliyetler için gençlerin kullanımına uygun hale getirilmesi sağlanacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Gençlik ve Spor Bakanlığı	1. Tematik Güzel Sanatlar Lisesi ve Spor liseleri açılacaktır.	Ortaöğretim Genel Müdürlüğü
Gençlerin ve ebeveynlerin özellikleri ile sorun alanlarına özelleştirilmiş psikolojik danışma ve rehberlik hizmetleri yaygınlaştırılacak, yetkinlik kazandırıcı ve bilgilendirici eğitimler artırılabilecektir. (Kalkınma Planı p.747)			
Tedbir 747.1. Okullarda, yükseköğrenim öğrenci yurtlarında ve gençlik merkezlerinde; sağlık, ilk yardım, teknoloji, sosyal medya, finansal ve hukuk okuryazarlığı konularında farkındalık artırıcı faaliyetler ile beceri güçlendirecek programlar yürütülecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Gençlik ve Spor Bakanlığı	1. Öğrenci, öğretmen ve velilerin toplumsal sorumluluk ve gönüllülük faaliyetleri ile çevrelerine karşı duyarlılıklarının ve farkındalıklarının artırılması amacıyla "Sürdürülebilir Yaşam İçin Sürdürülebilir Çevre" projesi başlatılacaktır.	Destek Hizmetleri G.M.
Tedbir 747.2. Gençler ve ebeveynler dijital ortamlardaki risklere karşı bilgilendirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı	1. Temel eğitim kademesindeki zorunlu ve seçmeli derslere ait öğretim programlarına mahremiyet, siber güvenlik, akran zorbalığı gibi konular dâhil edilecektir.	Temel Eğitim G.M.
Bağımlılık yapıcı maddelerle etkin mücadele edilecek, sosyal rehabilitasyon ve uyum hizmetleri geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.748)			
Tedbir 748.6. Çocuk ve gençlerin teknolojiyi daha bilinçli ve gelişimlerine yönelik kullanabilmeleri için eğitim ve yönlendirme çalışmaları yapılacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) İlgili Kurum ve Kuruluşlar	1. Eğitimde yeni teknolojilerin etkin kullanımının desteklenmesi ve yenilikçi eğitim uygulamalarının kullanılması ile öğretmen ve öğrencilerin akademik ve dijital yeterliklerinin artırılmasına katkı sağlanacaktır.	Yenilik ve Eğitim Teknolojileri G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Engelli Hizmetleri			
Engellilere sunulan eğitim hizmetlerinin mümkün olan en erken yaşta, bütünleştirilmiş ortamlarda, kapsayıcı ve nitelikli bir şekilde sunulması sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.758)			
Tedbir 758.1. Engellilere yönelik eğitim hizmetlerini düzenleyen mevzuat gözden geçirilerek kapsayıcı bir müfredat oluşturulacaktır.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bak.	1. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere ve ailelerine yönelik özel eğitim programları geliştirilecek ve var olanlar güncellenecektir.	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.
Tedbir 758.2. Özel eğitimin her kademesinde etkin bir izleme, değerlendirme ve denetleme mekanizması geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	1. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere ve ailelere yönelik geliştirilecek/ güncellenecek öğretim programlarının ihtiyaç analizleri yapılacaktır. Özel eğitim programlarının ulusal ve uluslararası kaynaklar odağında yapılan ihtiyaç analizi dikkate alınarak geliştirilmesi/ güncellenmesi sağlanacaktır.	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.
Tedbir 758.3. Erken çocukluk döneminden başlamak üzere, çocukların eğitime yönlendirilmesi ve destekler konusunda, engelli bireye sahip ailelerin bilgilendirilmelerine yönelik eğitimler verilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı	1. Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilere ve ailelerine yönelik özel eğitim programları geliştirilecek ve var olanlar güncellenecektir.	Özel Eğitim ve Rehberlik Hizmetleri G.M.
Kültür ve Sanat			
Kültür ve sanata erişim ve katılım olanakları artırılabilecektir. (Kalkınma Planı p.783)			
Tedbir 783.1. Kültür ve sanatın bir yaşam alışkanlığı olarak gelişmesi için erken yaşlardan itibaren kültür ve sanat eğitimi verilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Kültür ve Turizm Bakanlığı, Üniversiteler, Yerel Yönetimler, STK'lar	1.Kültür ve sanat eğitiminde Kültür ve Turizm Bakanlığı, Millî Eğitim Bakanlığı ve üniversiteler arasındaki iş birliği artırılabilecektir. 2.Okuma kültürünün oluşturulması ve yaygınlaştırılması amacıyla okullardaki kütüphanelerin nitelik ve niceliği geliştirilecektir.	Temel Eğitim G.M. Destek Hizmetleri G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Türkçe'nin zenginliği ortaya çıkarılarak dünyada yaygın ve geçerli bir dil haline gelmesi ve hayatın her alanında doğru kullanımı sağlanacaktır. (Kalkınma Planı p.785)			
<p>Tedbir 785.1. Türk dilinin zengin bir kelime dağarcığıyla, kültürel değerlerin nesiller arası iletimini sağlayarak yaşatacak şekilde erken yaşlardan itibaren öğrenilerek konuşulmasını teminen ninni, tekerleme, masal, hikâye, dua ve şiir gibi dil ve kültür öğelerinin aktarımını güçlendiren yayın ve yapımlar desteklenecek, tüm örgün eğitim müfredatına yansıtılacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Kültür ve Turizm Bakanlığı, RTÜK, Üniversiteler</p>	<p>1. Temel eğitim kademesindeki öğretim programları millî, manevi, evrensel değerler; öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve gelişim özellikleri; güncel teknolojik gelişmeler ve geleceğin gerektirdiği beceriler doğrultusunda güncellenecektir.</p> <p>2. Dil ve kültür öğelerinin öğrenimini kolaylaştıran ders malzeme ve gereçleri üretilecektir.</p>	<p>Temel Eğitim G.M.</p>
<p>Tedbir 785.2. Türkçenin hayatın her alanında doğru ve yetkin bir şekilde kullanılması için örgün eğitim başta olmak üzere her türlü araç etkin bir şekilde kullanılacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Kültür ve Turizm Bakanlığı, RTÜK, Üniversiteler</p>	<p>1. Türkçenin doğru ve güzel kullanımının artırılmasına ve öğrencilerin söz dağarcığının geliştirilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p>	<p>Talim ve Terbiye Kurulu Başkanlığı</p>
Nitelikli din hizmetleri ile toplumun birlik, beraberlik, barış ve huzur içinde manevi bütünlüğüne katkı sağlanacak, yaygın din eğitimi toplumun tüm kesimlerine ulaştırılacaktır. (Kalkınma Planı p.789)			
<p>Tedbir 789.1. İlk ve ortaöğretim kurumlarındaki din kültürü ve ahlak öğretiminin niteliği artırılacaktır.</p>	<p>Millî Eğitim Bakanlığı (S) Diyanet İşleri Başkanlığı</p>	<p>1. Temel eğitim ve ortaöğretim kademesindeki öğrencilerin millî, manevî, ahlâkî, insanî ve kültürel değerleri benimsemesine, medeniyet bilinci oluşturulmasına ve bu değerlere öğretim programlarında yer verilmesine yönelik çalışmalar yürütülecektir.</p>	<p>Din Öğretimi G.M.</p>

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Uluslararası Göç			
Türkiye’de bulunan yabancıların sosyal, ekonomik ve kültürel hayata uyumları desteklenecektir. (Kalkınma Planı p.816)			
Tedbir 816.1. Göçmenlerin sosyal ve kültürel hayata uyumlarını sağlamak üzere Türkçe dil eğitimi gibi yaygın eğitim programları düzenlenecek, iletişim ve bilinçlendirme faaliyetleri yürütülecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) İçişleri Bakanlığı, İletişim Başkanlığı	1. Ülkemizde bulunan yabancıların Türkçe dil becerileri geliştirilerek sosyal hayata uyumları artırılabacaktır.	Hayat Boyu Öğrenme G.M.
Yurt Dışında Yaşayan Türkler			
Yurt dışında yaşayan Türklerin anadilini muhafaza etmesini ve gelişimini sağlamak üzere örgün ve yaygın eğitim destekleri artırılacak müfredat, eğitim araç ve gereçleri ile insan kaynağı geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.819)			
Tedbir 819.1. Yurt dışında yaşayan Türklerin genç nesillerin Türkçeye ilgisini artırıcı çalışmalar yapılarak yaşadıkları ülkelerde Türkçenin seçmeli diller arasında yer almasına yönelik girişimleri teşvik edilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, TİKA, YTB	1. Türkçenin ve Türk kültürünün yurt dışında tanıtılması, yayılması ve korunması amacıyla iş birliği yapılacaktır.	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler G.M. Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim G.M.
Tedbir 819.2. Türkçenin eğitim dillerinden biri olduğu okul öncesi, ilk ve ortaöğretim seviyelerinde çift dilli eğitim kurumları ile programların yaygınlaştırılması için müfredat, eğitim araç ve gereçleri ile öğretmen desteği sağlanacak ve kurumsal kapasite güçlendirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı	1. Öğretmen görevlendirilemeyen ülkelerdeki vatandaşlarımızın çocuklarına yönelik çevrim içi Türkçe ve Türk Kültürü dersleri verilecektir.	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler G.M. Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim G.M.
Tedbir 819.3. Kısa süreli hareketlilik programları ile orta ve yükseköğretim düzeyinde değişim programları yürütülerek yurt dışında yaşayan Türklerin hareketliliği etkin, yaygın ve sürekli hale getirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, YÖK	1. Yükseköğretim düzeyinde öğrenci ve öğretim elemanı değişim programları teşvik edilecektir.	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler G.M. Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim G.M.

TEDBİRLER	SORUMLU/ İLGİLİ	FAALİYETLER	MEB İLGİLİ BİRİMLER
Kalkınma İçin Uluslararası İşbirliği			
Ülkemizin öncelikleri ve alıcı ülkelerin ihtiyaçları çerçevesinde sektörel ve tematik kalkınma iş birliği programları geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.970)			
Tedbir 970.1. İhtiyaç duyan ülkelerde sürdürülebilir ve kaliteli sağlık hizmetlerine erişimi, gıda güvenliği ve güvenilirliğini, özellikle mesleki eğitimin geliştirilmesine yönelik kültürel hassasiyetlerle uyumlu programlara dayalı temel eğitim kapasitesinin artırılmasını sağlamaya yönelik programlar geliştirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) TİKA, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı	5. Talep eden ülkelere mesleki ve teknik eğitim sistem tasarımı, program geliştirme, eğitimcilerin eğitimi, öğrenci staj desteği, eğitim ortamlarının tasarlanması ve güçlendirmesi konularında destek verilecektir.	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler G.M. Meslekî ve Teknik Eğitim G.M.
Kalkınma iş birliği faaliyetlerinin etkinliğinin artırılmasına yönelik ulusal altyapıyı güçlendirecek araçlar ve modeller geliştirilecektir. (Kalkınma Planı p.972)			
Tedbir 972.6. Kalkınma iş birliğinde dış temsil ağının genişletilmesi ve etkinleştirilmesi sağlanacak, yurt dışı temsilcilikler ve kamu kurumlarının dış ilişkiler birimlerinde çalışan personelin yetkinlikleri geliştirilecek ve bu birimlerin idari ve teknik kapasitesi güçlendirilecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Dışişleri Bakanlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	3. Yurt dışında görevlendirilecek öğretmen ve okutmanların görevlendirilecekleri ülkelerin dillerini öğrenmeleri ve mesleki gelişimlerinin artırılması amacıyla mesleki gelişim programları düzenlenecektir.	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler G.M. Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim G.M.
Türkiye'nin uluslararası görünürlüğünün artırılması ve imajının güçlendirilmesi için kamu, kültür ve eğitim diplomasisi faaliyetleri derinleştirilecek, uluslararası kamuoyunda Türkiye'nin tanıtımına yönelik etkili çalışmalar yürütülecektir. (Kalkınma Planı p.973)			
Tedbir 973.3. Yurt dışındaki vatandaşlarımızla soydaş ve akraba topluluklarımıza yönelik eğitim, staj ve burs destekleri sağlanacak, Türkiye'de yükseköğretimin uluslararasılaşması çalışmaları kapsamında başta Türkiye Bursları olmak üzere "Study in Türkiye" gibi uluslararası programların planlama, değerlendirme ve seçim süreçleri geliştirilerek sürdürülecektir.	Millî Eğitim Bakanlığı (S) Dışişleri Bakanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı, İlgili Kamu Kurum ve Kuruluşları	1. Yurtdışında yaşayan vatandaşlarımız ve soydaşlarımız ile Müslüman toplulukların bulunduğu ülkelerde Türkiye Maarif Vakfı iş birliği ile Türk okulları açılacak ve yurt dışı okul ve kurumların derslik ihtiyaçları karşılanarak okul yönetici ve öğretmenleriyle iş birliği güçlendirilecektir.	Avrupa Birliği ve Dış İlişkiler G.M. Yükseköğretim ve Yurtdışı Eğitim G.M.

TÜRKİYE
YÜZYILI

100
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NİN YÜZÜNCÜ YILI

T.C. MİLLÎ EĞİTİM
BAKANLIĞI
2024-2028
STRATEJİK
PLANI

Stratejik Planlar

5018 sayılı Kanun'da stratejik plan, *"kamu idarelerinin orta ve uzun vadeli amaçlarını, temel ilke ve politikalarını, hedef ve önceliklerini, performans ölçütlerini, bunlara ulaşmak için izlenecek yöntemler ile kaynak dağılımlarını içeren plan"* olarak tanımlanmıştır. 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nun "Stratejik planlama ve performans esaslı program bütçe" başlıklı 9. maddesi gereğince kamu idareleri; kalkınma planları, Cumhurbaşkanı tarafından belirlenen politikalar, programlar, ilgili mevzuat ve benimsedikleri temel ilkeler çerçevesinde geleceğe ilişkin misyon ve vizyonlarını oluşturmak, stratejik amaçlar ve ölçülebilir hedefler saptamak, performanslarını önceden belirlenmiş olan göstergeler doğrultusunda ölçmek ve bu sürecin izleme ve değerlendirmesini yapmak amacıyla katılımcı yöntemlerle stratejik plan hazırlamaktadır.

5018 sayılı Kanunun dokuzuncu maddesine göre, stratejik plan hazırlamakla yükümlü olacak kamu idarelerinin ve stratejik planlama sürecine ilişkin takvimin tespiti ile stratejik planların kalkınma planı ve programlarla ilişkilendirilmesine yönelik usul ve esasların belirlenmesine Cumhurbaşkanı yetkili kılınmıştır. Bu çerçevede hazırlanan Kamu İdarelerinde Stratejik Planlamaya İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik 26/05/2006 tarihli ve 26179 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanmıştır.

24/07/2018 tarihli ve 30488 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan 13 sayılı Strateji ve Bütçe Başkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi ile birlikte stratejik planlama ve performans programları ile faaliyet raporlarına ilişkin merkezi uyumlaştırma rolü Strateji ve Bütçe Başkanlığına verilmiştir. Söz konusu görev kapsamında stratejik plan, performans programı ve faaliyet raporlarına ilişkin üç ayrı yönetmelik birleştirilmiş ve Kamu İdarelerince Hazırlanacak Stratejik Planlar, Performans Programları ve Faaliyet Raporları Hakkında Yönetmelik (Ek A) 22/04/2021 tarihli ve 31462 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir.

22/12/2005 tarihli ve 5436 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'la tüm kamu idarelerinde strateji geliştirme birimleri (SGB) oluşturulmuştur. Bu birimler, 18/02/2006 tarihli ve 26084 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Strateji Geliştirme Birimlerinin Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik ile stratejik planlama çalışmalarının koordinasyonu görevlendirilmiştir.

16/10/2020 tarihli ve 7254 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanunu ile Bazı Kanunlarda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun'a kamu idarelerinin, stratejik planlarını izlemek ve değerlendirmek amacıyla nesnel, sistematik ve düzenli olarak veri toplayıp analiz edeceği ve izleme ve değerlendirme sonuçlarının idare faaliyet raporlarında gösterileceği düzenlenmiştir.

Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı

Bakanlığımızca hazırlanan Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı'nda 7 amaç, 33 hedef, 130 performans göstergesi ve 147 strateji yer almaktadır. Stratejik planda; amaçlar altında beş yıllık hedefler, bu hedeflerin ölçülmesine ilişkin performans göstergeleri ve hedefleri gerçekleştirmeye yönelik somut adımların yer aldığı stratejiler yer almaktadır. Bakanlığımızın geleceğe yönelik stratejilerinin uygulanmasında şeffaf, güvenilir ve hesap verilebilirliği sağlayan bir ortamı tesis ederek kamu kaynaklarının en iyi şekilde kullanılmasını sağlayacak şekilde hazırlanan Millî Eğitim Bakanlığı 2024-2028 Stratejik Planı, eğitim paydaşları için önemli bir kılavuz görevi görecektir. Eğitim gibi önemli ve gerekli bir toplumsal ögeye ilişkin oluşturulan bu stratejik plan kurumsal anlamda değişen koşullara uyum sağlanmasını, kamu kaynaklarının etkili, ekonomik ve verimli bir şekilde kullanılmasını ve hesap verebilen saydam bir yönetim anlayışını pekiştirecek bir üst politika belgesi niteliğindedir. Bu bağlamda şekillenen MEB 2024-2028 Stratejik Planı, ülkemizin Türkiye Yüzyılı hedeflerine ulaşması için eğitimde erişim ve fırsat eşitliğinin güçlendirilmesi, öğretmenlerimizin mesleki ve kişisel gelişimlerine çok boyutlu destek sağlanması, beceri ve süreç odaklı ölçme ve değerlendirme mekanizmasının geliştirilmesi, öğretim programlarının çağın ihtiyaçlarına cevap verecek ve geleneksel kültürümüzü ihtiva edecek şekilde sürekli güncellenmesi, uluslararası ve yurt dışı eğitim iş birliklerinin sağlanması ve mesleki eğitimin güçlendirilmesi konularına odaklanmaktadır. Bakanlığımız stratejik planında yer alan amaç ve hedeflere ise aşağıda yer verilmiştir.

AMAÇ VE HEDEFLER

Amaç 1 : Temel eğitimde fırsat eşitliği ve eğitime erişimin sağlandığı, öğretim süreçleri ve eğitim ortamlarının etkin kullanıldığı bir ekosistem inşa ederek öğrencileri çağın gerektirdiği evrensel yeterliliklere sahip, milli ve manevi değerleri benimsemiş sağlıklı ve mutlu bireyler olarak yetiştirmek.

- Hedef 1.1** : Temel eğitimde fırsat eşitliğini sağlayarak eğitime erişimi artırmaya yönelik iyileştirmeler hayata geçirilecektir.
- Hedef 1.2** : Okul öncesi eğitim desteklenerek erişim imkânları artırılabilecektir.
- Hedef 1.3** : Temel eğitimde bilimsel, sosyal, sportif, kültürel, sanatsal ve toplumsal hizmet gibi alanlarda etkinliklere katılım oranı artırılacak ve sürekli öğrenmeye teşvik etmek amacıyla öğrencilere okuma kültürü kazandırılacaktır.
- Hedef 1.4** : İlkokul ve ortaokulda öğrenme kayıplarını azaltmaya yönelik destekleyici mekanizmalar güçlendirilecektir.
- Hedef 1.5** : Ortaokullarda yabancı dil ağırlıklı sınıflar yaygınlaştırılarak Çoklu Yabancı Dil Eğitim Modeli ile yeterli ve kalıcı dil becerilerinin kazanılması sağlanacaktır.

Amaç 2 : Çağın ihtiyaç duyduğu bilgi, beceri ve yetkinlikleri kazandıran, teknolojiyi üreten, tarih bilinci ve bilim aracılığıyla geleceği kurgulayan, nitelikli insan kaynağı yetiştiren, ekonomiye katkı sunan, değerleriyle bireyi hayata hazır kılan, empati ve nezaket kazandıran bir ortaöğretim yapısı ile öğrenciler yetiştirmek.

- Hedef 2.1** : Öğrencilerin yetkinliklerini ve niteliklerini geliştirmeye yönelik bireysel özellikleri de dikkate alınarak yapılacak çalışmalarla devamsızlık ve sınıf tekrarları azaltılacak ve eğitime katılımları artırılacaktır.
- Hedef 2.2** : Ortaöğretim sistemi, öğrencilere değişen dünyanın gerektirdiği başta okuma kültürü olmak üzere bilgi, beceri, yetkinlik ve yeterlilikleri kazandıran bir yapıya kavuşturulacaktır.
- Hedef 2.3** : İmam hatip okullarında bilgi, beceri ve yeterlilikler odağında, akademik başarı ve değerlere yönelik çalışmalar, proje ve sosyal etkinlikler yaygınlaştırılacaktır.
- Hedef 2.4** : Sosyal ve ekonomik sektörler ile iş birliği içinde ulusal ve uluslararası mesleki yeterliliğe, ahilik kültürüne, meslek ahlakına ve mesleki değerlere sahip; yenilikçi, girişimci, üretken, ekonomiye değer katan ehil iş gücü yetiştirilecektir.
- Hedef 2.5** : Mesleki ve teknik eğitim alanında eğitim-istihdam-üretim ilişkisi güçlendirilecek ve uluslararası iş birliği ve deneyim paylaşımı teşvik edilecektir.

Amaç 3 : Bireyin bilgi, beceri ve yetkinliklerini geliştirmek amacıyla bireysel, toplumsal ve istihdam odaklı yeni bir yaklaşımla hayat boyu öğrenme imkânları sunmak.

- Hedef 3.1** : Farklı yeteneklere, özelliklere, ihtiyaçlara ve birikimlere sahip tüm bireylerin yaygın eğitimden aktif olarak yararlanabilmeleri amacıyla eğitimde kapsayıcılık sağlanacaktır.
- Hedef 3.2** : Uzaktan eğitime yönelik dijital içerik geliştirme çalışmaları ile halk eğitimi merkezlerinden yararlanan kursiyerlere/öğrencilere yönelik fırsat eşitliği artırılacaktır.
- Hedef 3.3** : Hayat boyu öğrenme faaliyetleri ile bireylerde kişisel, çevresel ve mesleki anlamda farkındalık oluşturulacaktır.
- Hedef 3.4** : Tüm bireylere yönelik günümüz ihtiyaçlarına uygun genel, mesleki ve teknik eğitim kurs programları hazırlanacaktır.
- Hedef 3.5** : Özel yaygın eğitim hizmetlerinin niteliği, fırsat eşitliği ve erişilebilirlik bağlamında hayat boyu öğrenmeyi destekleyecek şekilde uluslararası standartlara uygun olarak artırılacaktır.

Amaç 4 : Farklılıkları dikkate alan bir özel eğitim ve rehberlik anlayışıyla öğrencilerin, eğitim ve yaşam süreçlerindeki potansiyellerini en üst düzeye çıkaracak ve özel gereksinimli bireylerin toplumla bütünleşmelerini sağlayacak bilgi ve beceriler ile ilgi ve yetenekleri doğrultusunda gelişimlerini destekleyecek fiziki, beşerî ve teknolojik imkânları artırmak.

Hedef 4.1 : Öğrencilerin bireysel özelliklerine ve öğrenme ihtiyaçlarına uygun fiziksel ve beşerî iyileştirmeler sağlanarak eğitime erişimleri artırılacaktır.

Hedef 4.2 : Özel eğitim ihtiyacı olan öğrencilerin kendi ilgi ve yetenekleri doğrultusunda sosyal ve akademik gelişimleri desteklenecektir.

Hedef 4.3 : Akademik, sosyal, duygusal ve mesleki gelişim alanlarında sunulan rehberlik hizmetleri desteklenecektir.

Amaç 5: Türkiye Yüzyılı inşasında millî, manevî ve kültürel değerlerini özümsemiş; çağın gereklerine uygun bilgi, beceri, tutum ve davranışlar ile demokratik anlayışa ve millî şuuruna sahip şahsiyetli ve üretken öğrenciler yetiştirmek.

Hedef 5.1 : Eğitim öğretim programları çağın gerektirdiği beceriler, güncel gelişmeler, Türkçenin doğru ve güzel kullanımını destekleyecek şekilde millî-manevî değerler temelinde çocukların seviyesine uygun şekilde güncellenecek, e-İçeriklerle bir bütün olarak sunulan ders kitapları ve eğitim araçları hazırlanması sağlanacaktır.

Hedef 5.2 : Teknolojinin eğitim sistemine daha fazla uyarlanması amacıyla dijital içeriklerin kullanımı artırılacak ve dijital öğretmen yeterlikleri doğrultusunda öğretmenlerin dijital becerileri geliştirilecektir.

Hedef 5.3 : Bireyin gelişimini temel alan, uzun vadeli öğrenme sürecini içeren yeterlik temelli ölçme, izleme ve değerlendirme süreçlerinin yapılandırılması gerçekleştirilecektir.

Hedef 5.4 : Yabancı dil eğitiminin kalitesi uluslararası standartlara uygun bir şekilde bilimsel veriler ışığında geliştirilecektir.

Hedef 5.5 : Sürdürülebilir kalkınma hedeflerine uygun bir yaklaşımla çevre ve iklim değişikliği konusunda farkındalığın artırılması sağlanacaktır.

Amaç 6: Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda ülkemizin uluslararası alanda görünürlüğünü artıracak eğitim diplomasisi çalışmalarıyla yurt dışında yaşayan vatandaşlara, soydaşlara ve ülke vatandaşlarına yönelik eğitim-öğretim faaliyetlerini yaygınlaştırmak ve eğitim iş birlikleri geliştirmek.

Hedef 6.1 : Yurt dışında Bakanlığımıza bağlı olarak faaliyet gösteren okul/kurumlar ile Türkçe ve Türk Kültürü dersleri kapsamında verilen eğitimin niteliği ve kapasitesi artırılacaktır.

Hedef 6.2 : Ülkemizin yetişmiş insan kaynağı ihtiyacını karşılamak amacıyla yurt dışı lisansüstü öğrenim kontenjanı stratejik alanlar ekseninde artırılacaktır.

Hedef 6.3 : Güçlü bir eğitim diplomasisi ile uluslararası iş birlikleri geliştirilecek ve ülkemizin uluslararası alanda etkiliği artırılacaktır.

Hedef 6.4 : Denklik iş ve işlemlerine yönelik etkin, verimli ve daha hızlı hizmet sunumu gerçekleştirilerek eğitime erişim artırılacaktır.

Hedef 6.5 : Bakanlığımızın uluslararası kuruluşlardaki etkinliği güçlendirilecek, uluslararası fonlardan daha fazla faydalanılmasına yönelik uluslararası kuruluşlarca yapılan çalışmalara ilişkin farkındalık artırılacaktır.

Amaç 7: Türkiye Yüzyılı vizyonu doğrultusunda fiziki ve teknolojik altyapısıyla güçlü, nitelikli personelle eğitime erişimi ve eğitimde kaliteyi artıracak, etkin ve hesap verebilen kurumsal yapıyı geliştirmek.

- Hedef 7.1** : Öğretmen yetiştirme ve geliştirme süreci; mesleğe kabulden önceki eğitimden başlanarak mesleki ve kişisel gelişimini içerecek şekilde ihtiyaçlar doğrultusunda yeniden yapılandırılacak, öğretmenlik mesleğinin niteliği ve toplumsal statüsü güçlendirilecek, personel nitelikleri artırılabacaktır.
- Hedef 7.2** : Tüm kademelerde eğitime erişimi sağlayacak planlamalar yapılarak doğa kaynaklı afetlere ve bulaşıcı hastalıklara karşı dirençli, çevreci ve nitelikli mimariye sahip eğitim ortamlarının oluşturulması sağlanacaktır.
- Hedef 7.3** : Eğitim sistemimizi en uygun teknoloji ile bütünleştirerek eğitim faaliyetlerinin kesintisiz olarak sürdürülmesine ve ülkemizin bilgi toplumu olmasına katkı sağlanacaktır.
- Hedef 7.4** : Yol gösterici ve önleyici rehberlik anlayışı ön plana çıkarılarak düzeltme, iyileştirme ve geliştirmeyi esas alan bir anlayışla denetsel ve hukuksal hizmetler etkin bir şekilde yürütülecektir.
- Hedef 7.5** : Etkili bir izleme ve değerlendirme süreciyle beraber alınan kararları rasyonel hâle getirmek; birimler arası iletişimi güçlendirmek ve iş birliğini teşvik etmek için uygun iletişim kanalları ve araçları kullanılacak, teknolojik altyapı yatırımlarıyla kurumsal kapasite daha verimli hâle getirilecektir.

